

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Република България
Министерство на образованието и науката

Оперативна програма
„НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ 2014-2020

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

по процедура на подбор на проектни предложения

за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M2OP001-3.017

**„ПОВИШАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ
СПЕЦИАЛИСТИ ЗА РАБОТА В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА“**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

1. Наименование на програмата:

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОП НОИР).

2. Наименование на приоритетната ос: 3. Образователна среда за активно социално приобщаване

Инвестиционен приоритет № 9ii: Социално-икономическо интегриране на маргинализираните общности, като например ромите

Специфична цел 1 към ИП9ii: Повишаване броя на успешно интегрираните чрез образователната система деца и ученици от маргинализирани общности, включително роми

3. Наименование на процедурата:

„ПОВИШАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА РАБОТА В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА“

4. Измерения по кодове:

Код по област на интервенция: 110

Код по форма на финансиране: 01

Код по територия: 07

Код по механизми за действие върху териториите: 07

Код по второстепенни теми за ЕСФ: 06

5. Териториален обхват:

Дейностите следва да се изпълняват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

През последните десетилетия в рамките на институциите на ЕС се утвърди моделът на интеркултурното образование като стратегия за образователна дейност в мултикултурна среда. В България този модел се изразява в различни форми на образователна интеграция, като педагогически дейности, които целят осигуряване на достъп на всички деца и ученици до качествено образование, както и приобщаването им към единни граждански ценности и заедно с това се гарантират условия за пълноценната реализация и развитие на техните културни идентичности. Качеството на обучението е в силна зависимост от учителя и неговата подготовка и мотивация за работа.

Очакваният резултат, към който България се стреми да постигне с подкрепа от Съюза, е ранното интегриране в образователната система. България е създала нормативни условия за равен достъп

до образование на всички деца и ученици от маргинализираните групи. В съответствие с определението за маргинализирани групи, дадено в Споразумението за партньорство на Република България за програмен период 2014 – 2020, Министерството на образованието и науката (МОН) разработи методика (система от критерии) за определяне на децата и учениците, за които съществува риск от образователно изключване и на които следва да се осигури допълнителна помощ за преодоляване на този риск. С оглед специфичните цели и задачи на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОП НОИР), за целите на настоящата операция в понятието „**маргинализирана група**“ ще се включват **деца и ученици, които имат ограничен достъп до качествени образователни услуги**, поради проблеми в социално-битовата им среда, ниския образователен статус на родителите им, етно-културните им различия или териториалните особености на населеното място. Това води до риск от ранното им отпадане от образователната система и последваща социално-икономическа изолация.

Основната цел на процедурата е повишаване на професионалните компетентности на учителите, директорите, и другите педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда и за преподаване на знания и формиране на умения у децата и учениците за възприемане на етнокултурните различия.

Настоящата процедура е насочена за осигуряване на условия за:

- повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти и обучения на образователни медиатори за работа в мултикултурна среда с оглед равноправно участие на всички ученици в българската образователна система, повишаване на мотивацията за учене, включително за изучаване на майчиния език, и подкрепа на културната идентичност на децата и учениците;
- прилагане на стратегия за квалификация на учители и административен персонал в областта на образованието за работа в мултиетническа среда и особено на работещите с деца-билингви;
- създаване на подходящ социално-психологически климат в училището и обществото.

По данни на НСИ за 2011 г., въпреки тенденцията ромите с висше образование да се увеличават, висшистите сред тях са пренебрежимо малко – едва 0,5% от общия брой. При българите цифрата е 25,6%, а при турците – 4,9%. Проследява се корелация между етнос и участие в най-високите нива на образование. Причините са заложили още в училище: става въпрос за младежи от бедни семейства, които не владеят добре български език, изолирани са в своята група и отпадат по-често от училищния цикъл. Основата за постигане на степен на висше образование липсва или е недостатъчна.

Силно действащите вътрешногрупови норми и натискът на етнокултурните традиции сред децата и учениците, чийто майчин език не е български, предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище, сред които са: отсъствие на мотивация за учене, ниска степен на готовност за училище, неразбиране от страна на родителите на необходимостта от образование и др.

Проучвания и анализи показват, че равнището на записване във всички степени на образование при ромите е много по-ниско в сравнение с всички останали представители на маргинализираните групи. Една от групите с повишен риск за преждевременно напускане на училище е групата на децата, които не са включени в системата на предучилищното възпитание и подготовка. Непосещаването на детска градина повишава риска от възникването на обучителни затруднения в училище, особено за децата от маргинализираните групи.

Позитивната образователна среда във всяка детска градина и училище е ключова мярка в превенцията на преждевременното напускане на училище, като във формирането ѝ се включват дейности като подобряване на капацитета на педагогическите екипи. Дейностите, които се

предвиждат за постигане на успешна образователна интеграция на децата и учениците, чиито майчин език не е български, са обвързани с изпълнението на Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020), Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020) и на Плана за действие за нейното изпълнение, разработени съобразно препоръките на Европейската комисия (ЕК) от 2012, 2013 и 2014 г. към България да увеличи усилията за подобряване на достъпа до качествено приобщаващо предучилищно и училищно образование за децата в неравностойно положение. Съгласно препоръките на ЕК и на Съвета от последните три години – 2017, 2018 и 2019 г. България следва „да подобри предоставянето на качествено приобщаващо общо образование, особено за ромите и други групи в неравностойно положение“¹.

Въпреки постигнатия през последните години напредък по отношение на осигуряването на качествено приобщаващо общо образование, все още се наблюдава изоставане в мерките за справяне с особеното положение на ромите и други групи в неравностойно положение. По данни от доклада на ЕК за България за 2019 г., включващ задълбочен преглед относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси, неравенството на възможностите продължава да бъде голямо предизвикателство пред страната ни. Разликата в риска от изпадане в бедност или социално изключване за децата на нискоквалифицираните и висококвалифицираните родители е сред най-високите в Европейския съюз (ЕС) — 83,4 % през 2017 г. Сред основните фактори за непрекъснатата цикличност на неравностойното положение са невъзможността за включване в образованието в ранна детска възраст и възползване от ефикасни образователни услуги. Ромите продължават да са изправени пред многобройни предизвикателства. Делът на ромите, живеещи в риск от бедност, се изчислява на 89 %.

В Стратегията за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020) е посочено, че за повишаване на образователните резултати на учениците от изключителна важност е **включването на значителен дял от педагогическите специалисти в квалификационни форми за работа в мултикултурна образователна среда**. В стратегията един от посочените проблеми в сферата на интеркултурното образование е недостиг на педагогически специалисти, притежаващи компетентности да преподават на децата знания и да формират умения за възприемане на етнокултурните различия, преодолявайки негативните стереотипи и културни дистанции. Друг важен проблем е недостатъчното осъществяване на методическа подкрепа на учителите, използване на техния практически опит и взаимодействие между всички заинтересовани страни. Важна роля за преодоляване на идентифицираните проблеми имат и образователните медиатори, които подпомагат приобщаването на родителите към образователния процес и подкрепят по-ефективното сътрудничество с педагогическите специалисти.

В тази връзка се предвижда да бъдат взети мерки **за обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда и за предоставяне на допълнителна педагогическа помощ, както и за обучения на образователни медиатори**.

С операцията се цели обогатяване на професионално-педагогическите компетентности на учителите, директори, други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда, като се използват възможностите на различни квалификационни форми.

Съгласно новата Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, педагогическите специалисти са

¹https://ec.europa.eu/info/publications/2019-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations_bg; [https://eur-lex.europa.eu/legal_content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0910\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal_content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0910(02)&from=EN); [https://eur-lex.europa.eu/legal_content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017H0809\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal_content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017H0809(02)&from=EN);

длъжни да повишават квалификацията си по програми на организациите по чл. 43, т. 1 и 2 в не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и в рамките на вътрешно институционалната квалификация – в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист (съгл. чл. 47, т.1 и 2). Съгласно разпоредбите на чл.49, ал. 5 от Наредбата, за всеки период на атестиране всеки педагогически специалист е длъжен да придобие не по-малко от 3 квалификационни кредита от участие в обучения за повишаване на квалификацията по програми на организациите по чл. 43, т. 1 и 2 от Наредбата.

Видно от резултатите от Международното изследване за преподаване и учене TALIS 2013 г. на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (OECD), проведено с прогимназиални учители и директори на училища в 34 държави, вкл. и в България, по-голяма част от анкетираните български учители (81,7%) посочват, че дейностите за професионално развитие в областта на преподаването в мултикултурна или многоезична среда са имали „умерено“ или „голямо“ положително влияние върху преподаването им. От изследването на демографските характеристики на училищата и интервюирането на директорите им е направен извод, че „почти всеки пети български прогимназиален учител работи в училища, в които над 50,0% от учениците имат майчин език различен от българския.² Мерките, които следва да се осъществят за успешната им образователна интеграция, включват обучение по български език и осъществяване на допълнителна подготовка по учебни предмети за наваксване на пропуски при усвояване на учебния материал, след установяване на нивото на знанията им за определен клас в съответствие с държавните образователни изисквания, включително и на онези от тях, които не притежават документи за успешно завършен клас или степен на образование.

Настоящата процедура е в съответствие с Препоръка на Съвета от 22 май 2018 година относно утвърждаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването, конкретно държавите членки да насърчават приобщаващото образование за всички учащи, насърчаване на европейско измерение на преподаването и осигуряване на подкрепа за работещите в сферата на образованието и за преподаването³. Процедурата отговаря и на разработената в три тома от Съвета на Европа Референтна рамка на компетенциите за демократична култура, която насочва вниманието върху компетенциите на педагогическите специалисти⁴.

Планираните дейности са в съответствие със Закона за предучилищното и училищно образование и Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

7. Индикатори⁵:

Показатели, чрез които се измерва постигането на целите на процедурата:

Задължителен индикатор за изпълнение:

- Педагогически специалисти, включени в обучения за работа в мултикултурна среда – 3 600.

² Перспективи пред преподаването и ученето. Резултати от Международното изследване TALIS 2013 на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, ЦКОКУО, 2015

³ Препоръка на Съвета от 22 май 2018 година относно утвърждаването на общите ценности, приобщаващото образование и европейското измерение на преподаването (2018/C 195/01).

⁴ <https://www.coe.int/en/web/campaign-free-to-speak-safe-to-learn/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture>

⁵ Посочват се конкретни изисквания към индикаторите по процедурата, вкл. индикатори, които следва задължително да бъдат включени в проектните предложения, в случай че има такива.

Стойността на индикатора отчита броя на учителите, директорите и другите педагогическите специалисти от детските градини и училищата, които успешно са приключили обученията за работа в мултикултурна среда в рамките на настоящата процедура.

Успешно приключили обученията са педагогическите специалисти, които са получили сертификат или удостоверение/свидетелство съгласно Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти

Допълнителен индивидуален за процедурата индикатор за изпълнение (задължителен):

- Образователни медиатори, включени в обученията по процедурата – 1500.

Стойността на индикатора отчита броя на образователните медиатори, които успешно са приключили обученията за работа в мултикултурна среда в рамките на настоящата процедура. *Успешно приключили обученията са образователни медиатори, които са получили сертификат за успешно завършено обучение.*

Индикатор за резултат (задължителен):

- Дял на педагогическите специалисти, от включените в дейности по ОП, квалифицирани за работа в мултикултурна среда⁶ – 100 %.

Индикаторът измерва дела на педагогическите специалисти, успешно приключили обученията за работа в мултикултурна среда по процедурата спрямо броя на педагогическите специалисти, стартирали обученията по настоящата процедура. За отчитане на индикатора, бенефициентът подава информация за реалния брой на учителите, директорите и другите педагогически специалисти от детските градини и училищата, които успешно са приключили обученията за работа в мултикултурна среда в рамките на настоящата процедура.

Допълнителен индивидуален за процедурата индикатор за резултат (задължителен):

- Дял на педагогическите специалисти успешно преминали обученията за работа в мултикултурна среда по операцията и останали в същото учебно заведение - 90%.

Индикаторът измерва дела на педагогическите специалисти, успешно преминали обученията за работа в мултикултурна среда по процедурата и останали в учебното заведение при приключване на проекта спрямо броя на педагогическите специалисти, успешно преминали обученията за работа в мултикултурна среда по процедурата.

Информационната система за управление и наблюдение 2020 (ИСУН 2020) не позволява въвеждане на индивидуални индикатори на ниво проект от страна на кандидатите. Кандидатът трябва да включи в проектното си предложение индикаторите за изпълнение и резултат, посочени по-горе. Всеки индикатор трябва да бъде количествено определен в т. 8 (Индикатори) на попълнения Формуляр за кандидатстване с положителна целева стойност, различна от 0. Заложените целеви стойности за всеки индикатор следва да са реалистични.

Това изискване е условие за допустимост на проектното предложение и неспазването му ще доведе до отхвърляне на проекта. При неизпълнение на одобрени индикатори, съгласно чл. 70, ал. 1, т. 7 на ЗУСЕСИФ, финансовата подкрепа със средства от ЕСИФ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

⁶ От включените в дейности по настоящата процедура.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Кандидатът е необходимо да представи към документите, които се подават на етап кандидатстване, Декларация за съгласие за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от Управляващия орган (УО) и от НСИ (Приложение IV към условията за кандидатстване), която е задължително условие за НСИ, съгласно Регламент 223/2009, за предоставяне на статистически данни, както в процеса на кандидатстване, така и за целия период на изпълнение на програмата. Декларация за съгласие за ползване и разпространение на обобщени данни (Приложение IV) се подава и от всеки от партньорите.

Важно!

В случай на неизпълнение на прогнозните целеви стойности на индикаторите на кандидата ще бъдат наложени финансови корекции съгласно приложимата нормативна уредба.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:

Общият бюджет по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е, както следва:

7 000 000 лева

Средства от ЕСФ (85%)

5 950 000 лева

Национално съфинансиране (15%)

1 050 000 лева

Управляващият орган си запазва правото да не разпредели посочената по-горе сума при недостатъчен брой качествени проектни предложения, отговарящи на предварително зададените критерии, както и в случай, че предвидените за изпълнение дейности изискват по-малък финансов ресурс.

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проект по настоящата процедура:

200 000 лева.

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проект по настоящата процедура:
500 000 лв.

В минималния и максималния размер на безвъзмездна финансова помощ се включват планираните преки разходи и непреките разходи на проектното предложение. На етап кандидатстване всеки кандидат следва да планира само преките си разходи, които не могат да бъдат по-малко от 178 571,43 лв. и повече от 450 450,45 лв. Оценителната комисия служебно ще добави към бюджета на проекта непреки разходи в размер на съответния процент според одобрените преки разходи.

10. Процент на съфинансиране⁷:

По настоящата процедура не се изисква съфинансиране от страна на бенефициентите.

11. Допустими кандидати:

11.1. Критерии за допустимост на кандидатите

Допустими кандидати по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения са юридически лица с нестопанска цел съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ). Кандидатът следва да е лице със самостоятелна правосубектност и да има седалище и адрес на управление на територията на Република България.

Юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) трябва да са регистрирани в обществена полза съгласно разпоредбите на ЗЮЛНЦ най-малко две години преди датата на обявяване на настоящата процедура.

ЮЛНЦ, регистрирани в обществена полза, следва да имат цели и предмет на дейност и работят в сферата на образованието, интеграцията на малцинствени и уязвими групи, включително образователна интеграция, подкрепа на деца в риск от социално изключване и др. подобни най-малко две години преди датата на обявяване на настоящата процедура.

Изброените обстоятелства са критерий за допустимост на кандидата и се проверяват служебно в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел (до края на 2020 г.) и/или в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) . В случай, че в регистрите не е наличен Устав на организацията, за доказване на целите и предмета на дейност на кандидата същият представя Устав на ЮЛНЦ, от който да са видни цитираните обстоятелства.

Допустимите кандидати – ЮЛНЦ следва да представят и удостоверение за актуално състояние, издадено не по-рано от 3 месеца преди крайната дата на кандидатстване. В случай, че кандидатът е регистриран по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ), това обстоятелство ще се проверява по служебен път, съгласно чл. 23, ал. 6 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ).

ВАЖНО: Едно ЮЛНЦ може да бъде кандидат само в едно проектно предложение.

В случай че кандидат е подал повече от едно проектно предложение, оценителната комисия разглежда само последното подадено проектно предложение с изключение на случаите, в които кандидатът е оттеглил своето проектно предложение.

Партньорството по настоящата процедура е задължително. Партньорството в проектното предложение обхваща минимум 3 партньора – детски градини и/или училища.

За партньорството по настоящата процедура кандидатът и партньорите подписват **Декларация за партньорство (Приложение VI към условията за кандидатстване)**, в която се описва ролята на кандидата и всеки от партньорите. Декларацията за партньорство се подава на етап

⁷ Посочва се процентът на безвъзмездната финансова помощ (европейско и национално съфинансиране) и на съфинансирането от страна на бенефициентите (ако е приложимо).

кандидатстване. При одобрение на проектното предложение за финансиране преди подписване на договора за безвъзмездна финансова помощ се представя **Споразумение за партньорство (Приложение XXIII към условията за изпълнение)**. **Кандидатите** задължително подписват Споразумение за партньорство с всички партньори, в което детайлно описват ролята и задълженията на всеки участник в партньорството.

Приложение XXIII (Споразумение за партньорство) съдържа минимално изискуемото съдържание. Същото може да бъде допълвано по преценка на страните (с изключение на клаузата за момента на влизане в сила на споразумението), без това да противоречи на Насоките за кандидатстване, административния договор и приложенията към него. Освен допълнения, би било допустимо единствено премахването на клаузи, за които Управляващият орган изрично е посочил в образеца, че попълването им е по преценка на страните. Не е допустимо модифициране на клаузи в образеца на Споразумение. Всякакви изменения в споразумението се извършват само в писмена форма и се съгласуват с Управляващия орган.

С цел избягване на припокриването на интервенциите кандидати - ЮЛНЦ, които са изпълнили/участват в изпълнението на проекти (в качеството им на кандидати и/или партньори) по процедури BG05M2OP001-2.010 „Квалификация на педагогическите специалисти“, BG05M2OP001-2.011 „Подкрепа за успех“, BG05M2OP001-2.012 „Образование за утрешния ден“, BG05M2OP001-2.014 "Подкрепа за дуалната система на обучение", BG05M2OP001-3.005 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, интегрираната процедура между ОПНОИР и ОПРЧР „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“, както и други текущи процедури по ОПНОИР, други програми и проекти, финансирани с публични национални и/или международни средства, при кандидатстване по настоящата процедура следва да опишат как ще се разграничават и надграждат проектите, с цел избягване на двойно финансиране. За целта кандидатите попълват **Декларация за липса на двойно финансиране (Приложение V към условията за кандидатстване)**.

Кандидатът по настоящата процедура чрез подбор на проектни предложения трябва:

- да е директно отговорен за изпълнението на дейностите по проекта, а не да действа в качеството на посредник;

и

- да разполага с необходимия административен, финансов и оперативен капацитет, който гарантира успешното изпълнение на дейностите по проекта.

Кандидатът трябва да отговаря на изискванията за административен, технически и финансов капацитет съгласно **методология и критерии за оценка на проектно предложение (Приложение XVII към условията за кандидатстване)**.

Административен капацитет

За доказване на административен капацитет кандидатът представя необходимата информация в секция 9 „Екип“ и секция 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“; поле „Опит на кандидата и партньорите“ от Формуляр за кандидатстване и прилага автобиографии по образец (**Приложение VII към условията за кандидатстване**) на членовете на екипа за организация и управление на проекта.

Екипът за организация и управление трябва да бъде съобразен със спецификата и обема на заложените дейности както по численост, така и по квалификация и компетентности. Счита се, че екипът за организация и управление притежава административен капацитет, ако ръководителят на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

екипа има минимум 3 години опит в управлението/изпълнението на сходен тип дейности и/или проекти, а за членовете на предложения екип е допустимо да имат и по-малко от 1 година опит в изпълнението на сходен тип дейности и/или проекти.

Оперативен капацитет

По настоящата процедура оперативният капацитет се оценява общо за кандидата и партньорите за последните три години (преди датата на подаване на проектното предложение). За партньорите – детски градини и училища се взема предвид и участието им в проекти в съответствие с параграф 6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ.

Счита се, че кандидатът и партньорите съвкупно имат оперативен капацитет когато са участвали в качеството си на бенефициент и/или партньор в реализирането на поне един проект през последните три години (към датата на подаване на проектното предложение), който включва сходни на заложените в проектното предложение дейности, като дейности за провеждане на обучения за повишаване на квалификацията и/или дейности за образование, и/или дейности за работа в мултикултурна среда, финансирани от националния бюджет, ЕС или други донори. Информацията следва да обхваща поне 1 проект, изпълнен през последните 3 години (документи, линкове по преценка на кандидата) и се представя в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, а когато е приложимо и в секция 12. „Прикачени електронно подписани документи“.

Финансов капацитет

Кандидатът и партньорите следва да могат да осигурят необходимото финансиране за изпълнение на дейностите по проекта и това обстоятелство е критерий за допустимост и за техническа и финансова оценка на проектното предложение.

Финансовият капацитет по настоящата процедура се оценява като общ оборот за кандидата и партньорите с натрупване за последните две приключили финансови години преди датата на кандидатстване.

За доказване на финансов капацитет **кандидатът** представя годишни счетоводни отчети/документи за последните две приключили финансови години преди датата на кандидатстване. Счита се, че кандидатът и партньорите разполагат с финансов капацитет по настоящата процедура, когато през последните две приключени финансови години преди датата на кандидатстване общият им оборот с натрупване е поне 30% от стойността на исканото финансиране. Това обстоятелство е критерий за допустимост на проектното предложение и се проверява служебно в публичните регистри. В случай че исканите документи са публично достъпни, кандидатът посочва източниците им на информация (линк към източника, в който документът е наличен). При липса на възможност за служебна проверка документите се представят от кандидата към проектното предложение.

Кандидатите по настоящата процедура следва да отговарят на изискванията за предоставяне на минимални помощи в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013. Всички обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 са критерий за допустимост и се приемат на декларативен принцип. За целта кандидатите подават **Декларация за минимални помощи (Приложение VIII към условията за кандидатстване)**. По настоящата процедура, когато кандидат – ЮЛНЦ изпълнява дейност I и дейност II, се прилага **режим на „минимална помощ“** за тези дейности.

Декларацията за минимални помощи се представя от кандидата - ЮЛНЦ на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение – преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка проверката за допустимост по

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

отношение на Регламент (ЕС) № 1407/2013 ще се извършва на база посочените данни в Декларацията за получените минимални и държавни помощи. Оценителната комисия ще провери на етап оценка на административно съответствие и допустимост дали кандидатът - ЮЛНЦ не попада в забранителния режим на Регламент (ЕС) № 1407/2013. Всички други обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се приемат на декларативен принцип. Подробна проверка на декларираните обстоятелства ще се извършва на етап оценка на проектното предложение, както и преди сключването на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

За да удостоверят икономическата си дейност, допустимите кандидати - ЮЛНЦ по процедурата следва да посочат във Формуляра за кандидатстване в раздел „Данни за кандидата“, „Код на организацията по КИД 2008“ и „Код на проекта по КИД 2008“, както и да декларират това обстоятелство в Декларацията за минимални помощи. За определяне на допустимостта съгласно посочения критерий се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 - <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008.pdf>, като оценителната комисия извършва и служебна проверка в НСИ, в случай на необходимост.

Кандидатите могат да изпълняват пряко, изцяло или частично задължителната дейност II. В случай че допустим кандидат – ЮЛНЦ планира да извършва пряко, изцяло или частично обучения по задължителната дейност II. А – обучения с присъждане на квалификационни кредити, следва да има **одобрена/и програма/и за квалификация на педагогически специалисти** и те да са вписани в Информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (ИРОПК) по реда на чл. 229 от ЗПУО и Раздел IV и Раздел IX от Наредба №15/22.07.2019 г.⁸ на министъра на образованието и науката. Това обстоятелство се описва в секция 7. „План за изпълнение/Дейности по проекта“ и/или в секция 11. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, като се посочва наименованията на одобрените програми и номера на актуалните заповеди за тяхното одобрение.

В случай че към момента на подаване на проектното предложение е **подадено в МОН заявление за вписване в ИРОПК на нова или изменение на съществуваща учебителна програма**, в секция 7. „План за изпълнение/Дейности по проекта“ и/или в секция 11. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване това обстоятелство следва да се опише, като се посочи наименованието и описание на учебителната програма и в секция 12. Прикачени електронно подписани документи“ се приложат документи към заявлението, които съдържат информация за новата/ предложената за изменение програма (наименование на учебителната програма, кратко описание, продължителност на обучението; брой кредити; начин на завършване на обучението, форма на обучението). Всички учебителни програми по дейност II.А(вкл. тези към подадените в МОН заявления) следва да са по теми за образование/ **работа в мултикултурна среда. В процеса на оценка УО ще извърши служебна проверка в ИРОПК на посочените от кандидата одобрени програми за обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.**

ВАЖНО:

Към момента на сключване на административен договор за предоставяне на БФП с кандидати - ЮЛНЦ, които пряко, изцяло или частично, ще изпълняват обучения по

⁸ Наредба №15/22.09.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти - Раздел IV. Условия и ред за повишаване квалификацията на учителите, директорите и другите педагогически специалисти; Раздел IX. Информационен регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

дейност. Ц.А. - процедурите по вписване на изменения в ИРОПЖ следва да са финализирани и съответните програми вече да са одобрени и вписани в регистъра. Преди сключване на административния договор тези кандидати са задължени да представят наименованията на одобрените програми и номера на актуалните заповеди за тяхното одобрение. Управляващият орган си запазва правото да не сключи договори за БФП с кандидати, които не отговарят на посочените изисквания.

Когато кандидати - ЮЛНЦ на основание чл. 49, ал. 1 от ЗУСЕСИФ планират да възлагат изпълнението на дейност II. чрез прозрачна, недискриминационна процедура на изпълнители – външни за тях лица, дейността не попада в режима на „минимална помощ“ за кандидатите – ЮЛНЦ. Това следва да е описано в проектното предложение – Раздел 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта”, Раздел 10 „План за външно възлагане“. На етап договаряне това следва да се отрази и в Споразумението за партньорство (Приложение XXIII към условията за изпълнение).

11.2. Недопустими кандидати

В процедура чрез подбор на проектни предложения не могат да участват и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на лица, за които са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки (ЗОП) или които не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия (ЕК) за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ;

както и на кандидати, които:

- а) са обявени в несъстоятелност или са в ликвидация, тяхната дейност е поставена под съдебен надзор, са сключили споразумение с кредитори, са преустановили дейността си, са обект на производство, свързано с такива въпроси или се намират в подобна процедура съгласно националните законови и подзаконовни актове;
- б) те или лицата с правомощия за представителство, вземане на решения или контрол спрямо тях са осъдени за престъпление по служба с влязла в сила присъда;
- в) са признати за виновни за тежки правонарушения при упражняване на професионалната си дейност, доказани с всякакви средства, които Управляващият орган може да обоснове включително с решения на Европейската инвестиционна банка и на международни организации;
- г) не са изпълнили задължения, свързани с плащане на вноски за социално осигуряване или плащане на данъци по българското законодателство;
- д) те или лицата с правомощия за представителство, вземане на решения или контрол спрямо тях са осъдени с влязла в сила присъда за измама, корупция, участие в престъпна организация, изпиране на пари или всякаква друга незаконна дейност, ако тази незаконна дейност накърнява финансовите интереси на Съюза;
- е) им е наложено административно наказание отстраняване на съответния кандидат или оферент, или изпълнител от поръчките или безвъзмездните средства от бюджета на ЕС за срок до 10 години поради:
  - умишлено представяне на документи с невярно съдържание при осигуряване на информацията, изискана като условие за участие в процедура, или за непредоставяне на тази информация;
  - сериозно нарушение на техните задължения по договори, финансирани от бюджета на ЕС;

ж) са обект на конфликт на интереси по смисъла на член 61 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 1046/2018 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012 на Съвета, включително:

- свързано лице по смисъла на § 1, т. 15 от допълнителната разпоредба на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество с ръководителя на управляващия орган;

- в случаите по чл. 68 или 69 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

з) умишлено са представили невярна информация с оглед получаване на безвъзмездна помощ по настоящата процедура или не са представили изискваната информация. Посочените по-горе изисквания са задължителни за всеки кандидат. За целта кандидатите подават **Декларация на кандидата/партньора по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС № 162/50.07.2016 г. относно липса на обстоятелства за отстраняване от участие (Приложение I към условията за кандидатстване)**. Обстоятелствата се декларират от всички лица, които са овластени да представляват кандидата, независимо дали го представляват заедно и/или поотделно, и са вписани в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ), или са определени като такива в учредителен акт или еквивалентен документ, когато тези обстоятелства не подлежат на вписване. При кандидатстване кандидатите са длъжни да декларират, че не попадат в някоя от категориите, посочени в точки от (а) до (з), като попълнят Декларация на кандидата/партньора съгласно чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС № 162/50.07.2016 г. (Приложение I към условията за кандидатстване), а при сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ обстоятелствата се доказват:

а) с официални документи, издадени от съответните компетентни органи – за обстоятелствата, за които такива документи се издават, или заверени копия от тях, доколкото в специален закон не се изисква копията да бъдат нотариално заверени;

б) с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

12. Допустими партньори:

По настоящата процедура допустими партньори са:

- Държавни и общински училища и детски градини,
- Висши училища.

12.1. Общи изисквания за партньорите

Партньорството с поне три образователни институции - училища и/или детски градини е задължително.

Една детска градина/едно училище може да бъде партньор само в едно проектно предложение.

Висшите училища – партньори, следва да са създадени в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование и да са получили програмна акредитация за провеждане на обучение по професионални направления от област на висше образование „Педагогически науки“ и по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше

образование и професионалните направления, съответстващи на учебен предмет от училищната подготовка и/или имат в структурата си основни звена и филиали, които провеждат обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“.

Висшите училища-партньори могат да изпълняват пряко, изцяло или частично дейности П.А., П.В. и П.Ш.

Едно висше училище, което отговаря на цитираните по-горе изисквания, може да бъде партньор в повече от едно проектно предложение. Департаментите за присъждане на професионално-квалификационни степени (ПКС) на педагогическите специалисти в България са 7⁹ и те са единствените, които могат да провеждат процедури за придобиване на професионално-квалификационни степени в рамките на дейност П, съгласно нормативните изисквания – Раздел V, най-вече чл. 55 (4) от Наредба №15/2019 на министъра на образованието и науката.

Партньорството с висше училище не е задължително.

Партньорите следва да отговарят на изискванията за административен, оперативен и финансов капацитет съгласно методология и критерии за оценка на проектното предложение (Приложение XVII към условията за кандидатстване).

За доказване на административен, финансов и оперативен капацитет кандидатът представя необходимата информация и за партньорите в Секция 9 „Екип“ и Секция 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“; поле „Опит на кандидата и партньорите“ от Формуляр за кандидатстване и прилага в секция 12. „Прикачени електронно подписани документи“ годишни счетоводни отчети за последните две приключили финансови години преди датата на кандидатстване за всеки от партньорите, автобиографии (Приложение VII) на членовете на екипа за организация и управление на проекта, които са от страна на партньора. За целите на оценката кандидатът представя и информация за участие в проекти и/или сходни дейности за последните три години (към датата на подаване на проектното предложение) за всеки от партньорите, когато е приложимо, включително за висши училища, в секция 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“; поле „Опит на кандидата и партньорите“ и прилага документи в секция 12. „Прикачени електронно подписани документи“, ако е приложимо. За детски градини и училища - партньори административен, оперативен и финансов капацитет се оценява и по отношение участието им в проекти в съответствие с параграф 6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ.

В процедурата не може да участват и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на партньори, за които са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки или които не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ.

Във връзка с тези изисквания, към момента на кандидатстване партньорите декларират посочените в Декларация по чл. 25 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС № 162/50.07.2016 г. на кандидата/партньора (Приложение I към условията за кандидатстване) обстоятелства. **Изискванията са задължителни за кандидата и партньорите.**

Обстоятелствата се декларират от всички лица, които са овластени да представляват партньора, независимо дали го представляват заедно и/или поотделно.

⁹ Департаменти за присъждане на ПКС има към СУ „Св. Кл. Охридски“, ШУ „Епископ Константин Преславски“ – Варна, Тракийския университет – Стара Загора, ПУ „Св. Паисий Хилендарски“, ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, Националната спортна академия „Васил Левски“ – София.

Преди сключване на административния договор, декларираните обстоятелства за партньорите се доказват и се извършва проверка от УО относно същите:

1. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление.
2. с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

Всички партньори попълват и Декларация за липса на двойно финансиране (Приложение V към условията за кандидатстване).

Всички допустими партньори, попълват и **Декларация за партньорство (Приложение VI към условията за кандидатстване)**, в която се описва ролята на кандидата и всеки от партньорите. Декларацията за партньорство се подава на етап кандидатстване. При одобрение на проектното предложение за финансиране, преди подписване на договора за безвъзмездна финансова помощ се представя **Споразумение за партньорство (Приложение XXIII към условията за изпълнение)**. Кандидатите задължително подписват Споразумение за партньорство с партньорите, в което детайлно описват ролята и задълженията на всеки участник в партньорството.

12.2. Специфични изисквания за допустимите партньори:

По настоящата процедура и за целите на техническата и финансова оценка на проектното предложение **партньорите училища и детски градини наред с другите документи представят информация и за общия брой на децата/учениците в учебното заведение и за тези, чийто майчин език е различен от български, за последната приключила учебна година преди датата на кандидатстване.** Това обстоятелство е критерий за допустимост на проектното предложение като информацията се представя в секция 11. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ и секция 12. „Прикачени електронно подписани документи“. С цел избягване на припокриването на интервенциите **партньорите – детски градини и/или училища**, които са изпълнявали/изпълняват проекти (в качеството си на бенефициент или партньор) по процедури BG05M2OP001-2.010 „Квалификация на педагогическите специалисти“, BG05M2OP001-2.011 „Подкрепа за успех“, BG05M2OP001-2.012 „Образование за утрешния ден“, BG05M2OP001-2.014 "Подкрепа за дуалната система на обучение", BG05M2OP001-3.005 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, интегрираната процедура между ОПНОИР и ОПРЧР „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“, както и други текущи процедури по ОПНОИР, други програми и проекти, финансирани с публични национални и/или международни средства, при кандидатстване по настоящата процедура следва да опишат как ще се разграничават и надграждат проектите, с цел избягване на двойно финансиране. За целта партньорите попълват **Декларация за липса на двойно финансиране (Приложение V към условията за кандидатстване)**.

Партньор - висше училище следва да е с актуална акредитация към момента на обявяване на процедурата. Висшето училище следва да има актуална програмна акредитация за провеждане на обучение по професионални направления от област на висше образование „Педагогически науки“ и по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, съответстващи на учебен предмет от училищната подготовка и/или да има в структурата си основни звена и филиали, които провеждат обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“. Проверка на обстоятелствата се прави служебно в Регистъра на висшите училища на МОН. При липса на възможност за служебна

проверка кандидатът представя необходимите за целта документи –източници на информация, различни от регистрите на МОН или прикачва документи в секция 12. „Прикачени електронно подписани документи“ от формуляра за кандидатстване.

Висше училище - партньор представя и годишни счетоводни отчети за последните две приключили финансови години, счетоводна политика (от която да е видно разделението на икономическата от неикономическата дейност), както и информация за проекти и/или дейности, сходни с тези по настоящата процедура.

Партньорът - висше училище води аналитична счетоводна отчетност, която еднозначно разграничава икономическата от неикономическата дейност по отношение на активите, пасивите, приходите и разходите за тях. За целта **партньори – висши училища представят декларация за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност (Приложение II към условията за кандидатстване).**

Висше училище - партньор може да изпълнява пряко, изцяло или частично задължителната дейност II. А. В случай че висше училище - партньор планира да извършва пряко, изцяло или частично обучения по задължителната дейност II. А – обучения с присъждане на квалификационни кредити, следва да има обучителни програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда. Това обстоятелство се описва в Декларацията за партньорство (Приложение VI към условията за кандидатстване) и в секция 7. „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване. Кандидатът представя необходимата за това информация за партньор – висше училище и в секция 11. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ и /или секция 12 „Прикачени електронно подписани документи“ на Формуляра за кандидатстване чрез представяне на обучителни програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда.

ВАЖНО:

Едно висше училище, отговарящо на изискванията по настоящата процедура, може да бъде партньор в повече от едно проектно предложение. Когато висше училище е партньор в проектно предложение по дейност III, за разходите по тази дейност се прилага режим „не помощ“ за партньора – висше училище. Когато висше училище – партньор изпълнява освен дейност III., и дейност II. в качеството си на партньор, за разходите за обученията по дейност II. се прилага режим на „минимална помощ“ за партньора – висше училище.

Висше училище - партньор по настоящата процедура следва да отговаря на изискванията за предоставяне на минимални помощи, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, когато планира да изпълнява пряко (в качеството му на партньор) дейност II.А и/или II.Б. Всички обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се приемат на декларативен принцип. За целта партньорът – висше училище подава **Декларация за минимални помощи (Приложение VIII към условията за кандидатстване).**

Декларацията за минимални помощи се представя от висше училище - партньор на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение – преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка проверката за допустимост по отношение на Регламент (ЕС) № 1407/2013, ще се извършва на база посочените данни в Декларацията за получените минимални и държавни помощи. Оценителната комисия ще провери на етап оценка на административно съответствие и допустимост дали партньорът – висше училище не попада в забранителния режим на Регламент (ЕС) № 1407/2013. Всички други обстоятелства, свързани с изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се приемат на декларативен принцип. Подробна проверка на декларираните обстоятелства ще се извършва на

етап оценка на проектното предложение, както и преди сключването на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

За да удостоверят икономическата си дейност, всички партньори – висши училища по процедурата следва да посочат във Формуляра за кандидатстване в раздел 3 „Данни за партньори“, „Код на организацията по КИД 2008“ и „Код на проекта по КИД 2008“, както и да декларират това обстоятелство в Декларацията за минимални помощи (Приложение VIII към условията за кандидатстване). За определяне на допустимостта съгласно посочения критерий се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 - <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008>, като оценителната комисия извършва и служебна проверка в НСИ, в случай на необходимост.

Кандидатът следва да обоснове в т. 11 от формуляра за кандидатстване включването на партньори в проектното предложение– детски градини, училища и висши училища, и добавената стойност от тяхното участие в изпълнението на дейностите.

12.3. Изпълнители

На основание чл. 49, ал. 1 от ЗУСЕСИФ, бенефициентите на безвъзмездна финансова помощ може да възлагат на изпълнители – външни за тях лица, дейности по изпълнението и/или по управлението на проект, когато това е предвидено в него за съответната дейност. Изборът на изпълнители е предмет на правилата, посочени в Глава четвърта „Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕСИФ или Закона за обществените поръчки (ЗОП) и Правилника за неговото прилагане (ППЗОП). **Избраните изпълнители не са бенефициенти и/или партньори по проектите.**

Бенефициентите са длъжни да сключат договорите с изпълнители до 12 месеца от изтичането на сроковете, предвидени за тяхното сключване в одобреното проектно предложение. Неспазването на посочения срок води до едностранно прекратяване от страна на Ръководителя на УО на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (чл.39, ал.4 от ЗУСЕСИФ).

В случай че висше училище не е посочено като партньор по дейност II, но има обучителни програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда, то може да изпълнява дейност II след като е избрано за изпълнител за провеждане на обучения по дейност II по реда на Глава 4 от ЗУСЕСИФ. В този случай висшето училище не е партньор по проекта за дейност II и за разходите по тази дейност се прилага режим „не помощ“ за допустимия бенефициент.

13. Дейности, допустими за финансиране:

Проектните предложения по настоящата процедура и включените в тях дейности следва да съответстват на принципа на ефективност и ефикасност, като предвидените дейности трябва да гарантират постигането на целите на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 и специфичните цели и резултати на Инвестиционен приоритет 9ii от Приоритетна ос 3, при най-адекватно съотношение между очакваните разходи и ползи.

Безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура за всяка от допустимите дейности се предоставя при следните условия:

- Режим „не помощ“ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз ((2016/С 262/01), наричано Известието.

- Режим на минимална помощ съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis във връзка с чл. 107 и 108 от ДФЕС.

Кандидатът следва да опише в секция 7. „План за изпълнение / Дейности по проекта“, поле „Описание“ и поле „Начин на изпълнение“ конкретно и ясно какво включва всяка една дейност, предвидена за изпълнение по проекта, и начина за нейното изпълнение, като обосновава и съответния режим „не помощ“ или „минимална помощ“.

По настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са допустими за финансиране следните преки дейности, които кандидатът описва в проектното предложение:

I. Разработване и актуализиране на стратегии, планове, програми, анализи, препоръки, компетентностни профили и др. на образователната институция за работа в мултикултурна среда, според идентифицираните нужди:

- идентифициране на нуждите на училищата и детските градини – партньори по проекта, от подобряване на работата в мултикултурна среда, вкл. оценка на работата на педагогическите специалисти с родителите и с децата, оценка на работата на заинтересованите страни, в т.ч. на представителите на маргинализирани общности, на училищното настоятелство и др.;
- изготвяне на анализ на нуждите от обучение и план за провеждане на обучения за работа в мултикултурна среда на педагогическите специалисти и директорите в партниращите образователни институции – детски градини и/или училища.

Дейност I. може да отрази и необходимостта от образователни медиатори за партниращите образователни институции, а там където има такива, да се анализира тяхната дейност до момента и принос към работата в мултикултурна среда.

Дейност I. е задължителна и се изпълнява пряко и съвместно от кандидата и всички партньори – детски градини и/или училища. Това изискване е критерий за допустимост на проектното предложение. Дейността следва да бъде детайлно описана във Формуляра за кандидатстване, т. 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“, полета „Описание“, „Начин на изпълнение“ и „Резултат“, като се посочи ясна и конкретна информация за методите и средствата за изпълнение на дейността и очакваните резултати. В допълнение, в поле „Начин на изпълнение“ следва подробно да се обосноват необходимите средства за изпълнение на дейността, които са заложили в поле „Стойност“ за съответната дейност, както и да бъде посочен необходимият персонал със съответната квалификация, приложимата часова ставка и броят на планираните часове за всеки интелектуален продукт (стратегии, планове, програми, анализи, препоръки, компетентностни профили и др.), който е планиран да бъде създаден по Дейност I. Аргументирането на конкретната квалификация на предложения за изпълнението на дейност I персонал, включително на необходимия брой часове за създаването на съответния интелектуален продукт и на часовата ставка, която се прилага от кандидата при планиране на необходимите разходи, следва да се основава на извършено проучване, включително интернет прочуване, от кандидата, което се доказва с прилагане на минимум 3 оферти (сканирани копия) и/или проведени/изпълнени (от кандидата/партньорите или други възложители) процедури за избор на изпълнител за изработването на продукт с еквивалентно съдържание и обем на планираното в проектното предложение. Аргументацията може да бъде подкрепена от доказателства, отразяващи

часовете и квалификацията за изработване на продукти с еквивалентно съдържание, документация от проведени процедури за избор на изпълнители, финални отчети по приключили проекти и програми с подобни дейности и др. При извършени проучвания в интернет следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници. Към предоставения хиперлинк следва да бъде посочена дата и час на влизането на интернет страницата, която се ползва за референт. **Допустимите разходи за дейност I са в размер до 10% от общо допустимите преки разходи.** Това изискване е критерий за допустимост на проектното предложение.

II. Провеждане на краткосрочни обучения на учители, педагогически специалисти и директори от училища и детски градини за работа в мултикултурна образователна среда.

Дейност II предвижда провеждането на краткосрочни обучения на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда от образователните институции-детски градини и училища, партньори по проектното предложение, както и на образователни медиатори.

Дейност II е задължителна и е критерий за допустимост на проектното предложение.

Дейност II има два компонента според типа на обучения – със или без присъждане на квалификационни кредити по реда на ЗПУО и Наредба № 15/22.07.2019 г. и според обучаемите – педагогически специалисти или образователни медиатори. **По дейност II. не е допустимо обучение само на образователни медиатори в рамките на проекта.**

II. А. Краткосрочни обучения, които завършват с присъждане на квалификационни кредити¹⁰, вкл. професионални педагогически тренинги, практикуми, лектории и др.

По тази дейност се провеждат краткосрочни обучения на учители, директори и други педагогически специалисти от образователните институции - детски градини и училища, партньори по проектното предложение, за работа в мултикултурна образователна среда, които завършват с присъждане на от 1 до 3 квалификационни кредита, вкл. професионални педагогически тренинги, практикуми, лектории и др. съгласно Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

II. Б. Краткосрочни обучения, които не завършват с присъждане на квалификационни кредити, за повишаване на педагогическите, социалните и гражданските компетентности/умения на педагогическите специалисти и на образователни медиатори.

Изборът на учители, директори и други педагогически специалисти от образователните институции - детски градини и училища, партньори по проектното предложение, както и на образователните медиатори, за включването им в краткосрочни обучения по дейност II следва да се извършва по прозрачен, публичен и недискриминационен начин на база препоръки, анализи и др. подобни от дейност I и да бъде надлежно описан в секция 7. „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване.

Дейност II. следва да бъде детайлно описана във Формуляра за кандидатстване, т. 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“, полета „Описание“, „Начин на изпълнение“ и „Резултат“ като

¹⁰ Съгласно Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

се посочи ясна и конкретна информация за методите и средствата за изпълнение на дейността и очакваните резултати като, видовете планирани обучения, тяхната продължителност, индикативни програми за провеждане на обучения, броя на групите за обучение, брой на педагогическите специалисти, които ще бъдат обучени, броя на образователните медиатори, включени в обучения и т.н. В допълнение, в поле „Начин на изпълнение“ следва подробно да се обосновават необходимите средства за изпълнение на дейността, които са заложили в поле „Стойност“ за съответната дейност. При провеждане на обученията за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и на образователните медиатори за работа в мултикултурна среда, се прилага методология за опростени разходи в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013. За целта УО на ОПНОИР е разработил **Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура BG05M2OP001-3.017 „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XII към условията за кандидатстване).**

Всяко обучение следва да завършва с ясен краен резултат – успешно обучен педагогически специалист и образователен медиатор. Всеки успешно обучен педагогически специалист и образователен медиатор получава сертификат/удостоверение/свидетелство за допълнително обучение или друг еквивалентен документ, доказващ резултата, независимо дали се присъждат или не квалификационни кредити.

При обученията по дейност II А. се прилагат разпоредбите на Наредба №15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за присъждане на квалификационни кредити. Обученията за присъждане на квалификационни кредити се извършват само от институции съгласно чл. 43 от Раздел IV „Условия и ред за повишаване квалификацията на учителите, директорите и другите педагогически специалисти“ от Наредба №15 от 22.07.2019 г., обучителните организации по чл. 43, т. 2 следва да имат одобрени обучителни програми и да са вписани в Информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти. Един квалификационен кредит се присъжда за участие в обучение с продължителност 16 академични часа, от които не по-малко от 8 академични часа са присъствени.

Кандидати – ЮЛНЦ могат да изпълняват пряко, изцяло или частично дейност II А., в случай че имат одобрени програми за обучения съгласно чл. 229 от ЗПУО и Наредба №15/22.07.2019 г. по теми за образование/работа в мултикултурна среда. В случай, че по дейност II А. са планирани обучения за придобиване на 1, 2 или 3 квалификационни кредита, които ще се изпълняват от кандидати – ЮЛНЦ с одобрени програми по реда на Наредба №15/22.07.2019 г. /ЗПУО и за тях са заявени изменения и допълнения по реда на същата, то програмите следва да са вписани вече в Информационния регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти преди подписване на договора за БФП.

Партньори – висши училища могат да изпълняват пряко, изцяло или частично дейност II А., в случай че имат програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти по теми за образование/работа в мултикултурна среда. За целта в секция 7. „План за изпълнение/Дейности по проекта“ и/или секция 11. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване следва да бъде представена информация за обучителните програми за работа в мултикултурна среда (наименование на обучителната програма, кратко описание, продължителност на обучението, форма на обучението и др.) и връзката им с планираните дейности.

Кандидати – ЮЛНЦ и партньори – висши училища могат да изпълняват пряко, изцяло или частично дейност П.Б по теми за образование/работа в мултикултурна среда.

ВАЖНО:

Когато кандидати – ЮЛНЦ и/или партньори – висши училища изпълняват пряко, изцяло или частично дейност П – сами изпълняват обученията на педагогическите специалисти и образователните медиатори (в качеството си на бенефициенти или партньори по проектно предложение), то разходите в този случай попадат в рамките на режим „минимална помощ“.

Когато обученията по дейност П (обучения по дейност П А. и обучения по дейност П. Б) се реализират чрез избор на външен за кандидата изпълнител по реда на Глава IV от ЗУСЕСИФ/ПМС №160/2016 г. чрез провеждане на открити, прозрачни и недискриминационни процедури и при спазване на Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, то разходите за тези обучения не се считат за „минимална помощ“. С оглед гарантиране на ефективността на планираните обучения на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда и на образователни медиатори, обученията следва да бъдат провеждани в групи по съответната тема/ програма за обучение в зависимост от продължителността на обучението. Числеността на групите за обучение не може да надвишава **10 обучаеми**.

За всяко проведено обучение за повишаване на квалификацията на педагогически специалисти и образователни медиатори, обучаващата институция следва да издаде удостоверение/сертификат/свидетелство за преминалото обучение независимо дали се присъждат или не квалификационни кредити. При отчитане на дейност П кандидатът следва да представи всички издадени удостоверения/сертификати/свидетелства за преминалото обучение.

В рамките на дейност П едно лице може да участва в повече от едно обучение за работа в мултикултурна среда, за което са присъдени 1, 2 и/или 3 квалификационни кредита, но на различна тема за работа в мултикултурна среда, и в повече от едно обучение, което завършва без присъждане на квалификационни кредити, но на различна тема за работа в мултикултурна среда.

В рамките на дейност П. образователните медиатори могат да участват в повече от едно обучение за работа в мултикултурна среда, на различни теми за работа в мултикултурна среда.

III. Подкрепа на педагогическите специалисти за участие в процедури за придобиване на професионално-квалификационни степени¹¹ за работа в мултикултурна среда, включително провеждане на подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда.

Включването на педагогически специалисти за участие в процедури за придобиване на професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда следва да отговаря на препоръките, анализите и др. резултати от дейност I по настоящата процедура. Лицата, които могат да бъдат обучени в рамките на тази дейност, следва да отговарят на изискванията на Раздел V „Придобиване на професионално-квалификационни степени от учители, директори и други

¹¹ Съгласно Раздел V. Придобиване на професионално-квалификационни степени от учители, директори и други педагогически специалисти от Наредба № 15 от 22.07.2019 г.

педагогически специалисти“ на Наредба №15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Педагогическите специалисти имат право на индивидуална финансова подкрепа, когато са придобили професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда по дейност III, която се получава след представяне на свидетелство за придобитата професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда.

Допустими по настоящата процедура са процедури за придобиване на **пета, четвърта, трета, втора или първа професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда**. Присъдените професионално-квалификационни степени на педагогическите специалисти, включени в проекта, се удостоверяват със свидетелство за професионално-квалификационна степен, които кандидатът следва да представи при отчитане на дейността.

В рамките на дейност III е допустимо и провеждане на **подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда**. Тези курсове могат да се извършват от всички висши училища, създадени по реда на Закона за висшето образование и тяхната продължителност следва да бъде не по-кратка от 32 академични часа. Финансирането на такива курсове е допустимо само ако има доказателство, че педагогическият специалист е придобил в рамките на периода на изпълнение на проекта, четвърта или пета професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда след преминатия подготвителен курс. В случай че това условие е изпълнено, педагогическият специалист има право на индивидуална финансова подкрепа за успешно преминал подготвителен курс за придобиване на пета или четвърта професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда, която се получава след представяне на удостоверение за преминал подготвителен курс и свидетелство за придобитата професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда.

Важно!

В рамките на дейност III едно лице – педагогически специалист може да участва само в една процедура за придобиване на професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда и в един подготвителен курс за придобиване на пета и четвърта ПКС за всяка година в периода на изпълнение на проекта.

При разписване на дейността кандидатът следва да посочи ясна и конкретна информация за методите и средствата за изпълнение на дейността и очакваните резултати, включително обобщена информация за планираните подготвителни курсове за придобиване на 4-та и 5-та професионално-квалификационни степени, както и планирания брой на педагогическите специалисти, които ще бъдат включени в процедури за придобиване на ПКС в т. 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“, полета „Описание“, „Начин на изпълнение“ и „Резултат“ на Формуляра за кандидатстване. В допълнение, в поле „Начин на изпълнение“ следва подробно да се обосновават необходимите средства за изпълнение на дейността, които са заложили в поле „Стойност“ за съответната дейност, спрямо определените единични разходи за придобиване на съответните ПКС.

При провеждане на обученията за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда се прилага методология за опростени разходи в съответствие с член 67, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013. и **Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура BG05M2OP001-3.017, „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“** и

методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XII към условията за кандидатстване).

Съгласно чл. 55 (3) от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, подготвителните курсове за придобиване на пета и четвърта квалификационни степени в рамките на дейност III, се осъществяват от висши училища, създадени по реда на Закона за висшето образование. Изборът на висшето училище се извършва от съответния педагогически специалист.

В съответствие с чл. 55 (4) от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, педагогическите специалисти могат да участват в процедури за придобиване на професионално-квалификационни степени в рамките на дейност III, които се осъществяват от департамент на висше училище, което провежда обучение за придобиване на професионална квалификация "учител" и има програмни акредитации за провеждане на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и за придобиване на образователна и научна степен "доктор" по докторска програма, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка. Изборът на департамент на висше училище за участие в процедура за придобиване на професионално-квалификационна степен се извършва от съответния педагогически специалист.

Дейност III не е задължителна по настоящата процедура, но ако е заложена в проектното предложение, може да се изпълнява само от висши училища, съгласно нормативната уредба.

Партньорите висши училища могат да участват в изпълнението на дейности III, както по отношение на провеждането на подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта квалификационни степени, така и в провеждането на процедури за придобиване на професионално-квалификационни степени.

Освен описаните по-горе допустими преки дейности, всяко проектно предложение **задължително трябва да включва и следните непреки дейности:**

- Дейности за организация и управление
- и
- Дейности за информация и комуникация.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности.** Те следва да бъдат декларирани и обосновани от кандидата в т. 11, „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Непреки дейности“ на Формуляра за кандидатстване.

Дейностите за информация и комуникация трябва да отговарят на условията и изискванията, описани в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020, публикуван на интернет страницата на ОПНОИР: <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=67>.

При описание на дейностите във формуляра за кандидатстване следва да се има предвид, че провеждането на съответните процедури за определянето на изпълнител по реда на Глава

четвърта (Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ) от ЗУСЕСИФ не представляват отделни дейности, а представляват част от изпълнението на съответните основни дейности по проекта. В тази връзка възлагането на дейности на външен изпълнител следва да се посочи в т. 7 „План за изпълнение/дейности по проекта“, поле „Начин на изпълнение“ на съответната дейност, за която се отнася, единствено като метод/средство за нейното изпълнение. В допълнение, горепосочените процедури за избор на изпълнител следва да бъдат описани в т. 10. План за външно възлагане на Формуляра за кандидатстване.

ВАЖНО!

За дейности като транспорт, логистика и др., необходими за провеждане на обученията, когато дейности I, II и III се изпълняват пряко от кандидата - ЮЛНЦ и/или партньорите - висши училища, следва да се прилагат процедури по реда на действащото законодателство в областта на обществените поръчки въз основа на открити, прозрачни и недискриминационни процедури по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Глава IV от ЗУСЕСИФ.

Допустимите дейности по настоящата процедура трябва:

- Да не противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и Регламент за изпълнение (ЕС) №2015/207 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета;
- Да са насочени към изпълнението на целите на Приоритетна ос 3 „Образователна среда за активно социално приобщаване“ на ОПНОИР 2014-2020;
- Да бъдат ясно обосновани и да имат конкретни цели;
- Да не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него;
- Да са балансирани, т.е. подходящи, практични и последователни, с което се гарантира плавното им изпълнение в периода на проекта, и да съответстват на целите и очакваните резултати.

Дейност II може да се реализира чрез избор на изпълнител по реда на Глава 4 от ЗУСЕСИФ/ПМС №160/2016 чрез провеждане на открити, прозрачни и недискриминационни процедури, а не да се изпълнява пряко от кандидата или партньор – висше училище, и при спазване на Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

ВАЖНО:

Краткосрочните обучения по дейност II и процедурите за придобиване на професионално-квалификационни степени, включително подготвителните курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен (дейност III) могат да бъдат насочени единствено към повишаване на капацитета на педагогическите специалисти (включително на образователни медиатори по дейност II.Б) за работа в мултикултурна среда. Обучения

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

извън тематиката за работа в мултикултурна са недопустими и няма да бъдат финансирани по настоящата процедура.

В съответствие с чл. 4, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ, L 347/320 от 20 декември 2013 г.) **кандидатът няма право да подава проектно предложение по процедурата за дейности, които са физически приключени или изцяло изпълнени или такива, финансирани по друг проект, процедура, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.**

За целта на етап кандидатстване кандидатът и всеки партньор подават Декларация за липса на двойно финансиране (Приложение V към условията за кандидатстване). В процеса на изпълнение на проекта, УО на ОПНОИР ще следи за демаркация с други програми и проекти с цел недопускане на двойно финансиране. В тази връзка проект, подаден по настоящата процедура, може да има единствено допълващ ефект, но не и да дублира и прекрива изпълнението на проекти по други европейски/донорски и национални програми. Демаркацията с проекта на МОН по процедура BG05M2OP001-2.010 „Квалификация на педагогическите специалисти“ е по теми на краткосрочните обучения и на процедурите или курсовете за професионално-квалификационна степен за педагогическите специалисти. Демаркацията по настоящата процедура с проекти по процедури BG05M2OP001-2.010 „Квалификация на педагогическите специалисти“, BG05M2OP001-2.011 „Подкрепа за успех“, BG05M2OP001-2.012 „Образование за утрешния ден“, BG05M2OP001-2.014 "Подкрепа за дуалната система на обучение", BG05M2OP001-3.005 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, интегрираната процедура между ОПНОИР и ОПРЧР „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ ще е по дейности/теми на обученията и по представители на целевите групи – педагогически специалисти и образователни медиатори.

14. Категории разходи, допустими за финансиране¹²:

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“ съгласно изискванията на Глава пета „Финансово управление и контрол“ от ЗУСЕСИФ и действащите подзаконовни нормативни актове на Министерския съвет, които не противоречат на Закона, разпоредбите на Регламент №1303/2013, Регламент №1304/2013, Регламент №2018/1046 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2014 – 2020 г. и детайлно описани по-долу. Бюджетът (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи и трябва точно да отговаря на стойността, посочена в проекта. Стойността на допустимите разходи трябва да се основава на европейското и

¹² В случай че е приложимо, се посочват и недопустими разходи, както и съответната информация съгласно изискванията на чл. 59, т. 2от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (обн., ДВ, бр. 101 от 2015 г.).

българското законодателство, да се базира на нормативно определени размери или на реални пазарни цени и да е в съответствие с предвижданите за финансиране дейности.

По време на оценката на проектното предложение е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Несъответствието между предвидените дейности и видовете заложен разходи, както и дублирането на разходи могат да наложат и изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на оценителната комисия до кандидата. Освен тях, корекции на бюджета могат да се извършат и при наличие на недопустими дейности и/или разходи, неспазване на заложените в настоящите условия за кандидатстване правила или ограничения по отношение на заложен процентни съотношения/прагове на разходите, несъответствие с правилата за минималните помощи. Корекциите в бюджета **не могат да водят** до увеличаване на размера на исканата безвъзмездна помощ по настоящата процедура или до подобряване на качеството на проектното предложение и нарушаване на принципите на свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и недопускане на дискриминация.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят едновременно на следните условия:

1) Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

Съгласно чл.33 на Регламент № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г.:

- принципът на икономичност изисква ресурсите за осъществяване на дейностите да бъдат осигурени своевременно, в подходящо количество и качество и при най-добра цена;

- принципът на ефикасност се отнася до най-доброто съотношение между използваните ресурси и постигнатите резултати;

- принципът на ефективност се отнася до осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати.

2) Да бъдат извършени след датата на подписване на административния договор за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта и да са свързани с дейности, които не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него;

3) Да са в съответствие с категориите разходи, включени в административния договор за предоставяне на безвъзмездна помощ, както и в съответствие с одобреното проектно предложение и изискванията на настоящите условия за кандидатстване (чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ);

4) За направените разходи да е налична адекватна одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 г. на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително да са спазени разпоредбите за наличност на документите по чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

5) Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинното/окончателното искане за плащане от страна на бенефициента. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗУСЕСИФ (прилагане на формите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

на стандартна таблица на разходите за единица продукт или еднократни суми) разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост;

6) Да се отнасят за реално доставени продукти, извършени услуги (чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ);

7) Да са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство (чл. 57, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ).

8) Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система (чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗУСЕСИФ);

9) Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи (освен в случаите на опростено отчитане на разходи чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-4 от ЗУСЕСИФ);

10) Да са извършени от допустими по настоящата процедура бенефициенти (чл. 57, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ);

11) Да са за услуги, за които изборът на изпълнител е извършен в съответствие с действащото национално и европейско законодателство;

12) Да са съобразени с приложимите правила в областта на държавните помощи (чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕСИФ, когато е приложимо);

13) Да **не** са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети.

Бюджетът (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на проекта. **Разход, който не е обоснован в т. 7 на Формуляра за кандидатстване, ще бъде премахнат от бюджета на проекта служебно от оценителната комисия.**

Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими, освен в случаите на данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Правилата за третиране на Данък върху добавената стойност са разписани в Указания на министъра на финансите ДНФ-3/23.12.2016 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство на Европейския съюз, за програмен период 2014 -2020 г..

14.2. Допустими разходи

Допустимите разходи следва да са извършени законосъобразно и не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на

Европейският парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, ЗУСЕСИФ, ПМС № 189/2016 за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г. (ДВ брой 61 от 05.08.2016 г.), както и всички други закони и подзаконовни нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Условия за кандидатстване.

Допустимите разходи за дейност I се определят чрез прилагане на стандартна таблица на разходите за единица продукт в съответствие с член 67, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ и съгласно **Стандартната таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекти, съфинансирани от Европейския социален фонд по приоритетни оси 2 и 3 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (актуализирани стойности, приложими за периода след 01.09.2018 г.) (Приложение XIV – към условията за кандидатстване).**

Допустимите разходи за дейности II и III са определени чрез прилагане на стандартна таблица на разходите за единица продукт в съответствие с член 67, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ и съгласно **Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура BG05M2OP001-3.017 „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XII към условията за кандидатстване).**

Допустими по процедурата са следните видове разходи:

I. СТАНДАРТНА ТАБЛИЦА НА РАЗХОДИТЕ ЗА ЕДИНИЦА ПРОДУКТ

1. Разходи за възнаграждения на персонала за изпълнение на дейност I.

Разходите за възнаграждения на персонала за изпълнение на дейност I са разходи за възнаграждения на лицата, пряко ангажирани с осъществяването на дейност I, вкл. осигурителните и здравноосигурителните вноски за сметка на осигурителя съгласно националното законодателство.

Съгласно § 1, т. 8 от Допълнителната разпоредба на ПМС № 189/2016:

"Разходи за възнаграждения" са разходите за заплати по трудово или служебно правоотношение, разходите за възнаграждения, определени в заповед на органа по назначаване, съответно в трудов договор по чл. 110 от Кодекса на труда, за възлагане на допълнителни задължения във връзка с дейности по изпълнение и/или управление на проект, или по сключен договор за услуга, включително разходите за социални и здравни осигуровки, дължими от работодателя, органа по назначаването или възложителя.

ВАЖНО!!! Разходите по бюджетен ред 1 са допустими до 10 % от преките допустими разходи по проекта. Тези разходи трябва да се основават на извършено проучване от кандидата, което се доказва с прилагане на минимум 3 оферти (сканирани копия и/или проведени/изпълнени (от кандидата/партньорите или други възложители) процедури за избор на изпълнител за изработването на продукт с еквивалентно съдържание и обем на планираното в проектното предложение. Аргументацията може да бъде подкрепена от доказателства, отразяващи

часовете и квалификацията за изработване на продукти с еквивалентно съдържание, документация от проведени процедури за избор на изпълнители, финални отчети по приключили проекти и програми с подобни дейности и др. При извършени проучвания в интернет следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници. Към предоставения хиперлинк следва да бъде посочена дата и час на влизането на интернет страницата, която се ползва за референт.

За преките допустими разходи по раздел I, бюджетен ред 1. Разходи за възнаграждения, както и осигурителните и здравноосигурителните вноски за сметка на осигурителя съгласно националното законодателство, се прилага **Стандартната таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекти**, съфинансирани от Европейския социален фонд по приоритетни оси 2 и 3 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (актуализирани стойности, приложими за периода след 01.09.2018 г.) (**Приложение XIV – към условията за кандидатстване**).

Позициите за тази процедура следва да са съобразени с планираните дейности и обосновани в проектното предложение.

№	Необходима експертиза	Вид експерт	Часова ставка в лева ¹³
1	Преподавател/ учител	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години	14
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	20
		старши експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	30
2	Експерт образователни дейности	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години	15
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	22
		Старши експерт – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	34
3	ИТ експерт	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години	12
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	17
		старши експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	26
4	Икономист	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години;	12
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	18

¹³ Часовата ставка е определена за 1 астрономичен час и съдържа ефекта на разхода за възнаграждение и за вноски за осигуряване за сметка на осигурителя.

		старши експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	27
5	Юрист	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години	17
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	26
		старши експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	39
6	Инженер	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години;	11
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	16
		старши експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	24
7	Експерт административни дейности	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години	7
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	11
		старши експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	16
8	Експерт връзки с обществеността и масови комуникации	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години	13
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	20
		старши експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	30
9	Психолог и човешки ресурси	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години	18
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	28
		старши експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	42
10	Социолози и статистици	сътрудник – следва да притежава специфичен опит в дадената сфера до 3 години;	12
		експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера между 3 и 7 години	19
		старши експерт - следва да притежава специфичен опит в дадената сфера над 7 години	29

За всички останали позиции приложимата часова ставка се изчислява в съответствие с чл. 5, ал. 3, т. 6 от ПМС № 189/2016 г. като годишните брутни разходи за трудови възнаграждения в счетоводните отчети за последната година се разделят на 1720 часа . Съгласно т. 3.2 от Указанията за опростените варианти за разходите на Европейската комисия (EGESIF_14-0017):

„Стойността в числителя се отнася само до лицето, което работи пряко по операцията. Тя може да се базира на реалната заплата на това лице или на средните разходи за трудови възнаграждения на по-голяма съвкупност от служители, на такива от същата категория или на някои сходни мерки, които в общи линии са съпоставими с нивото на заплатата“.

Когато се прилага този метод при изчисляване на общите допустими разходи за възнаграждения трябва да се използват само отработените часове. Годишният отпуск например не може да се отчита, тъй като той вече е включен в изчислението на почасовата ставка.

Горепосочените часови ставки могат да се прилагат, както на етап кандидатстване – за обосноваване на необходимите разходи, така и на етап изпълнение, когато се отчитат извършените разходи за възнаграждения.

При подготовка на проектно предложение следва да се аргументира нуждата от избраните позиции, както и изискванията за образование, професионален опит и квалификация за заемането на длъжността, както и броят на планираните часове. Съответно при оценяването на проекта ще бъде проверено дали предвидените часови ставки за възнаграждения на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекта, отговарят на ПМС № 189/2016 г. – чл. 5, ал. 3, т.6 и/или на Стандартната таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проектите по ОП НОИР.

При оценяване на проектното предложение предложените часови ставки и/или броят на планираните часове може да бъдат намалени, ако не са убедително аргументирани.

Разходите по бюджетен ред 1 се възстановяват въз основа на Стандартната таблица за допустимия размер на почасовите възнаграждения (Приложение XIV) и одобреното проектно предложение. При верифициране на разходите за определен интелектуален продукт УО проверява:

- Дали действително приложените часови ставки са в съответствие със Стандартната таблица (или чл. 5, ал. 3, т. 6 от ПМС 189/2016 г.);
- Дали поисканият за възстановяване общ разход за съответния интелектуален продукт, който се получава като сума от приложените часови ставки, умножени по броя на действително отработените часове, съответства на общия разход за съответния интелектуален продукт, одобрен от оценителната комисия.

За всеки действително отработен час бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО стойността на съответното почасово възнаграждение, определено съгласно Стандартната таблица за допустимия размер на почасовите възнаграждения (Приложение XIV) или чл. 68а, параграф 2-4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. (съответно чл. 5, ал. 3, т. 6 от ПМС 189/2016 г.).

ВАЖНО: Дейност I е задължителна и се изпълнява пряко и съвместно от кандидата и всички партньори – детски градини и училища. В тази връзка едно лице не може да бъде едновременно участник в/част от персонала по дейност I и лице в екипа за организация и управление на проекта. В процеса на изпълнение на проекта кандидатът спазва Ръководство за изпълнение на договори по приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР, налично на следния интернет адрес: <http://opnoir.bg/>, меню „Документи“, подменю „Ръководства и указания“.

2.Разходи за провеждане на обучения на лицата от целевата група, за придобиване на от 1 до 3 квалификационни кредита.

2.1. Разходи за обучения, за които е присъден 1 квалификационен кредит

2.2. Разходи за обучения, за които са присъдени 2 квалификационни кредита

2.3. Разходи за обучения, за които са присъдени 3 квалификационни кредита

Единичните разходи за 1 успешно обучен педагогически специалист се планират и отчитат чрез стандартна таблица на единичните разходи (**Приложение XII** към условията за кандидатстване), която се **основава на изпълнението** (наличие на краен резултат). В съответствие с чл. 48, ал. 1, т. 1 и чл. 49, ал. 1 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, **всеки успешно обучен педагогически специалист получава удостоверение**, с което му се присъждат от 1 до 3 квалификационни кредита. Наличието на ясен краен резултат (документ за успешно приключено обучение) е основание кандидатът да поиска възстановяване на разходите за обучение за повишаване на квалификацията за работа в мултикултурна среда, както следва:

- ✓ Единичен разход за обучение на един обучаем, за което е присъден **1 квалификационен кредит – 58 лева**;

Кандидатът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 58 лв. за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил обучение за повишаване на квалификацията, за което му е присъден 1 квалификационен кредит.

- ✓ Единичен разход за обучение на един обучаем, за което са присъдени **2 квалификационни кредита**

При обучение без нощувки на обучаемите максимално допустимият единичен разход за 1 обучаем е в размер на 114,00 лева.

При провеждане на изнесено обучение с нощувки на обучаемите максимално допустимият единичен разход за 1 обучаем е в размер на 332,00 лева.

Кандидатът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 114,00 лв. или 332,00 лв. за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил обучение за повишаване на квалификацията, за което са му присъдени 2 квалификационни кредита.

- ✓ Единичен разход за обучение на един обучаем, за което са присъдени **3 квалификационни кредита**

При обучение без нощувки на обучаемите максимално допустимият единичен разход за 1 обучаем е в размер на 165,00 лева.

При провеждане на изнесено обучение с нощувки на обучаемите максимално допустимият единичен разход за 1 обучаем е в размер на 469,00 лева.

Кандидатът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 165 лв. или 469,00 лв. за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил обучение за повишаване на квалификацията, за което са му присъдени 3 квалификационни кредита.

3. Разходи за провеждане на обучения на лицата от целевата група, за които не се присъждат квалификационни кредити

- ✓ Единичен разход за 1 обучаем в **еднодневно обучение**, за което не се присъжда квалификационен кредит.

При еднодневно обучение, за което не се присъждат квалификационни кредити, за един обучаем максимално допустимият единичен разход е **30 лв.**

Кандидатът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 30 лв. всеки педагогически

специалист/образователен медиатор, който успешно е завършил едnodневно обучение за повишаване на педагогическите, социалните и гражданските компетентности/умения на педагогическите специалисти/образователни медиатори и е получил удостоверение.

- ✓ Единичен разход за 1 обучаем в **двудневно обучение**, за което не се присъждат квалификационни кредити

При двудневно обучение без нощувка на обучаемите, за което не се присъждат квалификационни кредити, за един обучаем максимално допустимият единичен разход е **72 лв.**

При двудневно обучение с нощувка на обучаемите, за което не се присъждат квалификационни кредити, за един обучаем максимално допустимият единичен разход е **195 лв.**

Кандидатът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 72 лв. за всеки педагогически специалист/образователен медиатор, който успешно е завършил двудневно обучение на място (без нощувки) за повишаване на педагогическите, социалните и гражданските компетентности/умения на педагогическите специалисти/образователни медиатори и е получил удостоверение.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 195 лв. за всеки педагогически специалист/образователен медиатор, който успешно е завършил изнесено обучение (с нощувки) за повишаване на педагогическите, социалните и гражданските компетентности/умения на педагогическите специалисти/образователни медиатори и е получил удостоверение.

- ✓ Единичен разход за 1 обучаем в **тридневно обучение**, за което не се присъждат квалификационни кредити

При тридневно обучение без нощувка на обучаемите, за което не се присъждат квалификационни кредити, за един обучаем максимално допустимият единичен разход е **108 лв.**

При тридневно обучение с нощувка на обучаемите, за което не се присъждат квалификационни кредити, за един обучаем максимално допустимият единичен разход е **317 лв.**

Кандидатът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 108 лв. за всеки педагогически специалист/образователен медиатор, който успешно е завършил обучение на място (без нощувки) за повишаване на педагогическите, социалните и гражданските компетентности/умения на педагогическите специалисти/образователни медиатори и е получил удостоверение.

Кандидатът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 317 лв. за всеки педагогически специалист/образователен медиатор, който успешно е завършил изнесено обучение (с нощувки) за повишаване на педагогическите, социалните и гражданските компетентности/умения на педагогическите специалисти/образователни медиатори и е получил удостоверение.

4. Разходи за участие в процедури и подготвителни обучения за придобиване на професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда

4.1. Разходи за участие в процедури за придобиване на пета, четвърта, трета, втора или първа професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда.

4.2. Разходи за провеждане на подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда.

Единичните разходи за 1 успешно обучен педагогически специалист се планират и отчитат чрез стандартна таблица на единичните разходи, която се основава на изпълнението.

✓ Единичен разход за 1 педагогически специалист, успешно приключил процедурата по придобиване на професионално-квалификационна степен:

- за участие в процедура за придобиване на Пета ПКС – 64 лева;
- за участие в процедура за придобиване на Четвърта ПКС – 86 лева;
- за участие в процедура за придобиване на Трета ПКС – 48 лева;
- за участие в процедура за придобиване на Втора ПКС – 77 лева;
- за участие в процедура за придобиване на Първа ПКС – 86 лева.

Определянето на единичните разходи по процедурите за придобиване на професионално-квалификационна степен е извършено чрез усредняване на таксите, приложими от всички висши училища към 10.10.2019 г.

Кандидатът може да поиска за възстановяване от УО горепосочените единични разходи за всеки педагогически специалист, който успешно е приключил процедурата за присъждане на съответната професионално-квалификационна степен (ПКС) по тематика, свързана с работата в мултикултурна среда, при условие, че от лицето не са събирани никакви административни или други такси, свързани с процедурата за придобиване на ПКС.

- Единичен разход за 1 педагогически специалист за провеждане на подготвителни обучения на педагогически специалисти за придобиване на пета и четвърта ПКС – 114 лева.

Кандидатът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 114 лв. за всеки педагогически специалист, който успешно е завършил подготвително обучение за придобиване на пета или четвърта професионално-квалификационна степен, т.е. този разход е допустим, само ако има доказателство, че педагогическият специалист е придобил четвърта или пета професионално-квалификационна степен в рамките на периода на изпълнение на проекта.

Важно!

В рамките на дейност II едно лице може да участва в повече от едно обучение за работа в мултикултурна среда, за което са присъдени 1, 2 и/или 3 квалификационни кредита, но на различна тема за работа в мултикултурна среда, и в повече от едно обучение, което завършва без присъждане на квалификационни кредити, но на различна тема за работа в мултикултурна среда.

В рамките на дейност II образователните медиатори могат да участват в повече от едно обучение за работа в мултикултурна среда, на различни теми за работа в мултикултурна среда.

В рамките на дейност III едно лице – педагогически специалист може да участва само в една процедура за придобиване на професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда и в един подготвителен курс за придобиване на пета и четвърта ПКС за всяка година в периода на изпълнение на проекта.

II. ЕДИННА СТАВКА - НЕПРЕКИ РАЗХОДИ

5. Непреки разходи за проекти до 400 000 лв. – **12 %** от преките допустими разходи на проекта.
6. Непреки разходи за проекти над 400 000 лв. – **11%** от преките допустими разходи по проекта.

Непреките разходи са разходи за организация и управление и разходи за информация и комуникация.

Непреките разходи се предоставят под формата на финансиране с единна ставка, определена чрез прилагане на конкретен процент към преките допустими разходи по проекта съгласно определения процент на размера на единната ставка за разходите за организация и управление в съответствие с утвърдената от Ръководителя на УО на ОПНОИР **Методология за определяне на единна ставка за финансиране на дейностите за организация и управление при процедури за конкурентен подбор по приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР (Приложение XIII към условията за кандидатстване)**. Съгласно утвърдената Методология е предвидено за проекти с допустим размер на безвъзмездната финансова помощ от 100 001 лв. до 400 000 лв. разходите за организация и управление да са допустими в размер 12 % от преките допустими разходи по проекта и за проекти с допустим размер на безвъзмездната финансова помощ от 400 001 лв. до 1 000 000 лв. разходите за организация и управление да са допустими в размер 11 % от преките допустими разходи по проекта.

В проектното предложение кандидатът не посочва конкретна сума за непреките разходи. Оценителната комисия служебно ще добави към бюджета на проекта непреки разходи в размер на съответния процент според одобрените преки разходи.

В бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от проектното предложение. Всички разходи, обхванати в бюджета на проекта, следва да кореспондират с описанието на дейностите във Формуляра за кандидатстване. Дейностите следва да набелязват цели, които са конкретни, измерими, постижими, актуални и планирани със срокове. Планираните в бюджета стойности следва да кореспондират с описанието на дейностите по проекта и етапите за тяхното изпълнение, като ресурсите за осъществяване на дейностите, следва да бъдат планирани в подходящо количество и качество и при най-добра цена и описани подробно в описанието на съответната дейност. При планирането на разходите в бюджета следва да се спазва оптималното съотношение между използваните ресурси за осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати.

Бюджетът се представя в лева и с включен ДДС, когато се отнася до невъзстановим данък добавена стойност съгласно националното законодателство. Стойностите се закръгляват до втория знак след десетичната запетая.

При изготвянето на бюджета кандидатът следва да се съобрази с посочените по-горе ограничения по видове разходи.

Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в т. 5 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване.

При изпълнение на проектите по настоящата процедура кандидатите следва да съблюдават изискванията на Ръководство за изпълнение на проекти по приоритетни оси 2 и 3 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. и приложенията към него - <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=139>.

14.3. Недопустими разходи

Независимо от гореизброените условия за допустимост на разходите, за недопустими ще се считат всички разходи, които са в противоречие с правилата за Структурните фондове на ЕС (Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на

Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (Евратом) №1046/2018 г. от 18 юли 2018 г., Постановление № 189 на МС от 28.07.2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г., Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ).

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура чрез подбор на проекти за предоставяне на безвъзмездна помощ за недопустими се считат и следните видове разходи:

- разходи за дълготрайни материални и нематериални активи;
- разходи за комисионни, както и лихви по дългове;
- непредвидени разходи;
- разходи за закупуване на земя и сгради;
- разходи за транспортни услуги, подлежащи на компенсиране съгласно Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г.;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;
- принос в натура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за възстановим ДДС;
- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
- глоби, имуществени санкции и разходи по правни спорове;
- разходи за дейности, които не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима.

Управляващият орган може да нанесе корекции в бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи и/или несъответствия между предвидените дейности и видовете заложен разходи и/или дублиране на разходи и/или неспазване на заложените в настоящите условия за кандидатстване правила или ограничения по отношение на заложен процентни съотношения и прагове на разходите и/или несъответствие с правилата за минималните помощи.

15. Допустими целеви групи:

- учители;
- директори на училища и детски градини;
- други педагогически специалисти
- образователни медиатори.

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):

По настоящата процедура предоставянето на безвъзмездната финансова помощ се отпуска при следните условия:

1. Режим „непомощ“ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01).

2. Режим на минимална помощ съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis във връзка с чл. 107 и 108 от ДФЕС.

16.1. Режим „не помощ“

Допустимите дейности като разработване и актуализиране на стратегии, анализи, планове, препоръки и др. – дейност I, в т.ч. в сферата на образованието, се считат за стопански дейности¹⁴, тъй като за тях има съществуващ пазар, съгласно чл.107,§1 от ДФЕС, т.12 от Известието и съдебната практика на Европейския съд . От друга страна съгласно т.17 -18 от Известието чл. 107, §1 от ДФЕС не се прилага, когато публично правни субекти действат „в качеството си на публични органи“. Разработването и актуализирането на стратегии, анализи, планове и др. по дейност I. могат да се считат за нестопански, когато за изпълнението им в нормативен или поднормативен акт същите са посочени като документи, които следва да бъдат изготвяни или изпълнявани от структури на Министерството на образованието и науката, т.к. са „дейности, които са обект на държавна политика“ и съгласно §1,т.5 от Допълнителните разпоредби на ЗПУО и в съответствие на т.28-30 от Известието.

Допустимите партньори – държавни и общински детски градини и училища съгласно ЗПУО са институции от националната система на образованието. Съгласно съдебната практика на Европейския съд, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност.

В тази връзка когато допустимите партньори – училища и детски градини сами изпълняват част от дейност I, се прилага режим „не помощ“, тъй като те са образователни институции в системата на образованието и съгласно чл. 70, чл. 263, чл. 269 от ЗПУО са отговорни за изготвяне на стратегии за развитие на училищата и детските градини и др. документи, и съгласно Наредба 15/22.07.2019

¹⁴ „...всяка дейност, която се състои от предлагане на стоки или услуги на пазара, е стопанска дейност“. Вж. решение на Съда от 16 юни 1987 г. по дело Комисия/Италия, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, точка 7; решение на Съда от 18 юни 1998 г. по дело Комисия/Италия, С-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, точка 36; решение на Съда от 12 септември 2000 г. по съединени дела Pavlov и др., С-180/98 — С-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, точка 75

г. чл.5, (1), т.13, чл.7(1), т.2 и т.3, чл.11(1)т.13, чл.31 и др. относно функциите на педагогическите специалисти, сред които разработване на стратегии, анализи, програми, планове и др.

Дейност I се изпълнява задължително в партньорство между кандидати - ЮЛНЦ и всички образователни институции-училища и детски градини, партньори по проекта, съгласно ЗПУО и в изпълнение на заложиени цели в стратегически документи на Република България. Дейност I е дейност в обществен интерес, а не в частен интерес съгласно ЗПУО като изпълнява обществено значими цели. Дейност I може да бъде финансирана с публични средства, вкл. от европейски фондове и програми като част от дейностите, които са обект на държавна политика.

Кандидатите – ЮЛНЦ съгласно т.7-12 от Известието във връзка с чл.107,§1 от ДФЕС се считат за предприятия, независимо от правния им статут, за всяка конкретна дейност по настоящата операция.

Обученията по дейност II, при наличието на пазар на такива услуги¹⁵ съгласно т. 12, т.17 -18 и др. от Известието в съответствие с чл.107, §1 от ДФЕС, могат да се реализират в режим „непомощ“, само когато изпълнителите са избрани в резултат на открити, прозрачни, в достатъчна степен публични, недискриминационни и безусловни процедури по смисъла на т.89-96 от Известието, а именно по реда на Глава 4 от ЗУСЕСИФ/ПМС№160/2016 г.

В съответствие с Наредба №15/22.07.2019 г. **дейност III се извършва само от висши училища**, създадени по реда на Закона за висшето образование. Съгласно чл. 55 (3) от Наредба № 15/22.07.2019 г., подготвителните курсове за придобиване на пета и четвърта квалификационни степени, се осъществяват от висши училища, създадени по реда на Закона за висшето образование. Изборът на висшето училище се извършва от съответния педагогически специалист. В съответствие с чл. 55 (4) от Наредба № 15/22.07.2019 г. процедурите за придобиване на професионално-квалификационни степени се осъществяват от департамент на висше училище, което провежда обучение за придобиване на професионална квалификация "учител" и има програмни акредитации за провеждане на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и за придобиване на образователна и научна степен "доктор" по докторска програма, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка. Департаментите за присъждане ПКС на педагогическите специалисти в България са 7¹⁶ и те са единствените, които могат да изпълнят тази част от дейност III съгласно нормативните изисквания.

Изборът на висше училище за провеждане на подготвителните курсове за придобиване на пета и четвърта квалификационни степени, както и изборът на департамент на висше училище за участие в процедура за придобиване на професионално-квалификационна степен се извършва от съответния педагогически специалист.

Съгласно т.28-30 от Известието и съдебната практика на Съда принципите в сферата на националната образователна система се прилагат спрямо обществени образователни услуги като професионалното обучение, частните и обществените начални училища и детски градини,

¹⁵ Съгласно чл.230 от Закона за предучилищно и училищно образование програми за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за одобрение и вписване в регистъра може да представят лица, регистрирани по реда на Търговския закон, на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или на Закона за кооперациите, лица, учредени в съответствие със законодателството на друга държава членка.

¹⁶ Департаменти за присъждане на ПКС има към СУ „Св. Кл. Охридски“, ШУ „Епископ Константин Преславски“ – Варна, Тракийския университет – Стара Загора, ПУ „Св. Паисий Хилендарски“, ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, Националната спортна академия „Васил Левски“ – София.

допълнителните преподавателски дейности във висшите училища, както и предоставянето на образование във висшите училища.

В тази връзка за дейност III се прилага режим „не помощ“ по реда на цитираните по-горе разпоредби на Известието и съгласно разпоредбите на Раздел V на Наредба №15/22.07.2019 г. в съответствие със Закона за висшето образование.

Когато **допустимите партньори-висши училища** прилагат режим „не помощ“ (във връзка с дейност III.) те следва да водят аналитична счетоводна отчетност, която еднозначно да разграничава икономическата от неикономическата дейност по отношение на активите, пасивите, приходите и разходите за тях. За целта на етап кандидатстване партньорите-висши училища декларират тези обстоятелства в **Декларация за разграничаване на икономическата от неикономическата дейност (Приложение II към условията за кандидатстване)** и представят устав, учредителен акт или друг еквивалентен документ, разработена счетоводна политика, която отразява разграничението на двата вида дейности, както и годишни финансови отчети за последните две приключили финансови години преди датата на кандидатстване. На етап изпълнение ще се осъществява контрол по прилагане на горепосочените изисквания като се проверяват обстоятелствата за разделянето на място в счетоводството на партньора.

За дейности като транспорт, логистика и др., необходими за провеждане на обученията, когато дейности I и II се изпълняват пряко от кандидата, и когато дейност II се изпълнява пряко от партньор-висше училище следва да се прилагат процедури по реда на действащото законодателство в областта на обществените поръчки въз основа на открити, прозрачни и недискриминационни процедури по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Глава IV от ЗУСЕСИФ или ЗОП.

Крайните получатели (целевата група) по процедурата са учители, директори и други педагогически специалисти и образователни медиатори от държавни и общински училища и детски градини, преминали през обучение за работа в мултикултурна среда и/или придобили професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда. Същите не са стопански субекти, съответно дейностите, които ще се осъществяват по операцията са изцяло насочени към обучението им. Предвид крайната цел на операцията, а именно повишаване на професионалните компетентности на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и обученията на образователни медиатори за работа в мултикултурна среда и за преподаване на знания и формиране на умения у децата и учениците за възприемане на етнокултурните различия, дейностите за тях не могат да бъдат дефинирани като такива със стопански характер, които биха могли да доведат до нарушаване на конкуренцията като елемент от фактическия състав на понятието „държавна помощ“.

16.2. Режим на минимална помощ (de minimis)

По настоящата процедура ще се прилагат правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник на ЕС L 352 от 24.12.2013 г. за дейности, които имат икономически характер, съгласно европейските и национални разпоредби и съдебната практика на Съда.

„**Минимална помощ**“ е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея, поради своя минимален размер, както е определена в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.

„Предприятие” по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

„Икономическата дейност” се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

Част от предвидените за финансиране дейности – **дейност I** и **дейност II** по настоящата процедура са с икономически характер, тъй като за тях е налице съществуващ пазар съгласно Известието и чл.107, §1 от ДФЕС. Следователно всички разходи на кандидатите – ЮЛНЦ, свързани с изпълнението на дейност I. и дейност II. по проектното предложение, са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ, когато **кандидатите сами изпълняват тези дейности**. В случай че кандидатите – ЮЛНЦ възлагат изпълнението на дейност II по реда на Глава 4 от ЗУСЕСИФ/ПМС№160/2016 г. в изпълнение на изискванията по т.89-96 от Известието, то за тях се прилага режим „не помощ“ по т.16.1. Следователно разходите на кандидатите – ЮЛНЦ за дейност I се считат за минимална помощ само за тази част от дейността, която се изпълнява от кандидата – ЮЛНЦ. Разходи на кандидатите – ЮЛНЦ за дейност II се считат за минимална помощ, само когато самите те извършват обученията на педагогическите специалисти и образователните медиатори.

В случай че **партньори – висши училища извършват пряко дейност II**, разходите на партньора за тези обучения ще се считат за минимална помощ, докато **разходите за дейност III попадат в режим „не помощ“**.

Размерът на отпуснатата минимална помощ по настоящата процедура ще бъде записан в договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Съгласно чл. 3 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (в текст от значение за ЕИП, ОВ L 352/24.12.2013) общият размер на помощта по режим de minimis, предоставяна по настоящата процедура, заедно с други получени помощи за едно и също предприятие, не може да надхвърля 200 000 EUR или 391 166 лв. за период от три бюджетни години (текущата бюджетна година плюс предходните две бюджетни години) за кандидатите – ЮЛНЦ и партньори – висши училища поотделно при спазване на всички изисквания на същия Регламент.

Таваните, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013, се прилагат независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. Периодът от три бюджетни години се определя за текущата година и предходните две. За целите на таваните, посочени в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1407/2013.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се сключва договора по процедура „Повишаване капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда” и получената минимална помощ от:

1. предприятието кандидат/партньор - ВУ;
2. предприятията, с които кандидатът/партньорът –ВУ образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;

3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата/партньора - ВУ съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;

4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата/партньора, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013.

По смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;

б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;

в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;

г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви а) - г) по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

Предприятия, които поддържат едно от тези взаимоотношения посредством физическо лице или група от действащи съвместно физически лица, също се считат за свързани предприятия. В този случай физическо лице се приравнява на предприятие по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013, само ако извършва икономическа дейност под някаква форма, т.е. е едноличен търговец и/или упражнява свободна професия и/или участва в управлението и контрола върху дейността на някое от предприятията.

Кандидатът - ЮЛНЦ и партньор - ВУ са недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура, ако попадат в забранителните режими на помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, а именно:

а) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, обхванати от Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354 от 28.12.2013 г.);

б) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в областта на първичното производство на селскостопански продукти ;

Съгласно чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013:

а) „селскостопански продукти“ са продукти, изброени в приложение I към Договора, с изключение на продуктите на рибарството и аквакултурите, включени в приложното поле на Регламент (ЕО) № 104/2000;

б) „преработка на селскостопански продукти“ е всяка операция, извършена спрямо селскостопански продукт, от която се получава също селскостопански продукт, с изключение на дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство, необходими за приготвянето на животински или растителен продукт за първата му продажба;

в) „търговия със селскостопански продукти“ е притежаване или излагане с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или изобищо пускане на пазара по какъвто и да е друг начин, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвач или преработвател, както и всяка дейност по подготвяне на продукта за такава първа продажба; продажбата от първичен производител на крайни потребители се счита за търговия, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел.

По процедурата не се предоставя помощ на кандидата и партньора, когато отпускането ѝ води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1407/2013 г., включително на чл. 1, букви в), г) и д) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б), както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 1407/2013 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 г.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване на етап оценка на проектното предложение се прави проверка на информацията, вписана в **информационна система „Регистър на минималните помощи - <http://minimis.minfin.bg>”**, по отношение на кандидата и партньорите. Допълнително, преди сключване на административния договор, както и преди всяко плащане се извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи” - <http://minimis.minfin.bg> и декларациите за минимални помощи, предоставени от кандидатите/партньорите по отношение на минимални помощи.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори, кандидатите/партньорите следва да посочат в **Декларация за минимални и държавни помощи (Приложение VIII към условията за кандидатстване)** кода на основната си икономическа дейност и допълнителна икономическа дейност (ако е приложимо). Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година. За определяне на допустимостта се използва **Класификация на икономическите дейности КИД-2008 - <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008.pdf>**.

Помощта de minimis, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ L 352 от 24.12.2013 г.) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) №360/2012 на Комисията от 25 април 2012 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на

Европейският съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L 114 от 26.04.2012 г.) приложимият праг за натрупване на минималната помощ е до левовата равностойност на 500 000 евро.

Помощ de minimis не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за финансиране на риска, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Помощ de minimis, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се кумулира с друга държавна помощ, предоставена съгласно регламент за групово освобождаване или с решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответният таван, определен в член 3, параграф 2 на Регламент №1407/2013 (като периодът обхваща двете предходни и текущата бюджетна година), никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент. В такива случаи не може да се иска благоприятно третиране на мярката за помощ по регламента - нито към момента на предоставяне на помощта, нито в който и да е по-късен момент. При констатиране на действително надвишаване на установения праг в Регламент (ЕС) № 1407/2013, следва да се предприемат мерки по възстановяване на цялата получена сума по последно подписания договор от страна на кандидатите /това обстоятелство е съотносимо и за партньорите.

Държавите членки предоставят нова помощ de minimis в съответствие с настоящия регламент само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта de minimis, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в настоящия регламент.

Данните за получените минимални помощи следва да бъдат надлежно посочени от кандидатите и партньорите (когато е приложимо) в **Декларация за минимални и държавни помощи (Приложение VIII към условията за кандидатстване)**. Декларацията за минимални и държавни помощи се представя от кандидатите/партньорите на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение – преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ.

Към момента на оценка на проектното предложение, проверката за ненадвишаване на максимално допустимия таван за получена минимална помощ, определен в чл. 3, т. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013, ще се извършва на база посочените данни в Декларацията за получените минимални и държавни помощи и проверка в Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите.

В случай че при оценката на конкретно проектно предложение се установи, че с финансовата помощ в режим de minimis, за която се кандидатства, ще бъде надхвърлен прагът на допустимите минимални помощи, оценителната комисия намалява служебно размера на безвъзмездната финансова помощ до максимално допустимия размер. Тази корекция не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУСЕСИФ.

Преди сключване на договор, Управляващият орган на ОПНОИР ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати/партньори помощ в режим de minimis, както и на декларираните кодове на икономическа дейност. В случай, че бъде установена погрешно декларирана сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 1407/2013 или се установи, че кандидати/партньори попадат в забранителния режим, ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна

финансова помощ за съответния кандидат. Проверката се осъществява посредством съпоставяне на цялата информация за получените минимални помощи, с която Управляващият орган разполага, вкл. и проверка в Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите. По отношение кодовете на икономическа дейност на предприятието се извършва служебна проверка чрез НСИ.

УО не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на административен договор.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Управляващия орган и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

Съгласно чл. 3, пар. 6 от Регламент №1407/2013 г. всички суми (стойности) на помощта са в брутно изражение, т. е. преди облагане с данъци или други такси.

Помощите, които се предоставят на няколко части (т.е. когато кандидатът предвижда да ползва авансово и/или междинно/и плащане/ия), се сконтират към техния размер към момента на предоставяне. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставяне на помощта¹⁷. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на предоставяне на помощта, в съответствие с чл. 3, ал. 6 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г.

Сконтирането ще се извършва от Управляващия орган преди всяко плащане с оглед гарантиране, че предоставената безвъзмездна финансова помощ е съобразена с праговете за съответния вид помощ, установени в Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, предприятието възстановява, пълния размер на предоставените средства по настоящата процедура, със законната лихва от момента на получаването до окончателното им изплащане. Възстановяването на неправомерно предоставена минимална помощ се извършва по реда, описан в Административния договор.

Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, се извършва в съответствие с Указания на Министерство на финансите, чл. 37 от ЗДП и глава V, от Наредба № Н-3 /22.05.2018 г. на министъра на финансите за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество.

При констатиране на действително надвишаване на установения праг в Регламент (ЕС) № 1407/2013, следва да се предприемат мерки по възстановяване на цялата получена сума по последно подписания договор от страна на кандидатите /това обстоятелство е съотносимо и за партньорите/.

Когато безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията, Бенефициентът и УО са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) №

¹⁷ При окончателно плащане Управляващият орган извършва проверка дали сконтираната стойност на безвъзмездната помощ към сконтираната стойност на допустимите разходи е в рамките на допустимия интензитет при прилагане на следната формула: $PV = FV / (1+i)^t$, където PV е сконтирана стойност, FV е реална стойност, i е лихвеният процент, а t – периода на изпълнение в години

1407/2013. Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период от 10 бюджетни години, считано от датата на тяхното предоставяне. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява съгласно чл. 6, ал. 4 и 5 на Регламент № 1407/2013 за период от 10 бюджетни години от датата, на която е предоставена последната индивидуална помощ по такава схема. Управляващият орган информира Бенефициента за началната дата на периода.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът и партньорът предоставят чрез УО на ОПНОИР на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) № 1407/2013. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

Администратор на минимални помощи по настоящата процедура е Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, в качеството си на Управляващ орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

След публикуване на настоящите Условия за кандидатстване не са допустими изменения, които могат да повлияят на съответствието на настоящата процедура с изискванията на Регламент на Комисията (ЕС) № 1407/2013.

Съгласно чл. 38, т.5 от ЗУСЕСИФ ръководителят на Управляващия орган издава мотивирано решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, ако преди сключване на договор се установи, че държавната помощ е недопустима или се надхвърля прагът на допустимата държавна помощ или установените в акт на Европейския съюз прагове за минимална помощ.

В случай на промяна на нормативните изисквания в областта на минималните помощи до сключване на договор за безвъзмездно финансиране, ще бъдат прилагани новите изисквания.

17. Хоризонтални политики¹⁸:

Изпълнението на дейностите по настоящата процедура следва да бъде съобразено със следните хоризонтални принципи съгласно раздел 11 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. и чл. 7, чл. 8 и т. 5 от Приложение I от Регламент 1303/2013 г.:

1. Устойчиво развитие;
2. Равни възможности и недопускане на дискриминация;
3. Равенство между половете.

Кандидатът следва да аргументира в проектното предложение (в секция 11. Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение) как предложените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните политики.

При изпълнение на дейностите по проекта следва да се спазва принципът за екологична устойчивост, съгласно Указанията за прилагане на принципа на екологична устойчивост в контекста на ОП НОИР, които са налични на следния интернет адрес:
<http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=139>.

¹⁸ Описват се изискванията за постигане на съответствие с хоризонталните политики на ЕС и, ако е приложимо, на принос към тях.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

При неспазване на принципа за екологична устойчивост, съгласно чл. 70, ал. 1 на ЗУСЕСИФ, финансова подкрепа със средства от ЕСИФ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява на етап изпълнение на проектното предложение.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта(ако е приложимо):

Максималната продължителност на проектите, считано от датата на подписване на административния договор за предоставяне на БФП е **36 месеца, но не по-късно от 30.09.2023.**

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения¹⁹:

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения²⁰:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектните предложения:

Проектното предложение се оценява съгласно разпоредбите на Глава втора „Правила за оценяване на проектни предложения“, раздел I. „Оценяване на проектни предложения чрез подбор“ на ПМС 162 от 05.07.2016 г. и Раздел II. „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор“ от ЗУСЕСИФ.

Оценката по настоящата процедура се извършва от оценителна комисия, определена със заповед на Ръководителя на Управляващия орган (издадена в двуседмичен срок от изтичане на крайния срок за подаването на проектни предложения). Оценката се документира чрез попълване на оценителни листове в ИСУН 2020. За да бъде допуснато до предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички подраздели от раздел 1.Критерии за оценка на административното съответствие и допустимостта от **Методология и критерии за оценка на проектно предложение (Приложение XVII** към условията за кандидатстване) и успешно да е преминало техническа и финансова оценка съгласно раздел 2.Критерии за техническа и финансова оценка от горепосочената Методология.

В съответствие с чл. 34, ал. 2 от ЗУСЕСИФ оценяването на проектното предложение се извършва до три месеца от крайния срок за подаването му, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване. В случай на установени по време на оценката нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите за кандидатстване, оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица, като денят на получаване на уведомлението не се брои. В уведомлението, което се изпраща на кандидата,

¹⁹ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

²⁰ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез Модула за електронни услуги на ИСУН 2020, за което кандидатът получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Предвид това, промени в профила на кандидата в ИСУН 2020 са невъзможни. В случай че кандидатът не отстрани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие с изискванията, производството по процедурата може да бъде прекратено по отношение на съответния кандидат.

Допълнителна информация от кандидата може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН 2020. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН 2020, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>.

Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от оценителната комисия, няма да бъде взета под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение и се предоставя по официален път на Управляващия орган.

Оценката на проектните предложения включва следните етапи:

I: Проверка за административно съответствие и допустимост - етап от оценяването на проектното предложение, при който се извършва проверка относно административното съответствие на проектното предложение и допустимостта на кандидата/партньора и проектните дейности, съгласно раздел 1. Критерии за оценка на административното съответствие и допустимостта от Методология и критерии за оценка на проектно предложение при процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M2OP001-3.0017 „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“ (**Приложение XVII** към условията за кандидатстване).

Въз основа на извършената проверка за административно съответствие и допустимост оценителната комисия изготвя списък на проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на УО на ОПНОИР и в ИСУН 2020, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в него, по реда на чл. 61 от Административно процесуалния кодекс. Кандидат, чието проектно предложение е включено в списъка с проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка, може писмено да възрази пред Ръководителя на Управляващия орган в едноседмичен срок от съобщаването. Ръководителят на Управляващия орган се произнася по основателността на възражението в едноседмичен срок от неговото получаване, като:

1. връща проектното предложение за техническа и финансова оценка;
2. прекратява производството по отношение на кандидата.

II: Техническа и финансова оценка – извършва се в съответствие с критериите, обособени в раздели и подраздели в раздел 2. Критерии за техническа и финансова оценка от Методология и критерии за оценка на проектно предложение при процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M2OP001-3.0017 „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“ (**Приложение XVII** към условията за

кандидатстване). Критериите за техническа и финансова оценка на проектните предложения са обособени в раздели и подраздели и са задължителни при оценка на проектните предложения от оценителната комисия. Сборът на точките от съответните подраздели дава точките на раздела като цяло. Така получените резултати за всеки раздел се сумират и формират крайния резултат от техническата и финансова оценка на проектното предложение. На основа на общия брой точки, проектните предложения се класират в низходящ ред.

Техническата оценка и финансова оценка на проектните предложения включва и проверка и оценка на реалистичността, ефективността и допустимостта на всички предвидени дейности и разходи. В случай че в процеса на техническа и финансова оценка оценителната комисия установи наличието на обстоятелства (напр. включени в проектното предложение недопустими дейности, недопустими и/или нереалистични разходи, дублиране на заложените дейности и/или разходи и др.), това може да доведе до изменение на бюджета на проектното предложение (т. 5 от Формуляра за кандидатстване). Следва да се има предвид, че промените в бюджета не могат да доведат до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ. Поради това, в интерес на кандидата е да планира дейности и да представи бюджет, реалистични и ефективни от гледна точка на целта на проекта и планираните разходи.

В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ или на максималния размер на разход, определен в настоящите Условия за кандидатстване или на максималния праг на минимална помощ съгласно Регламент № 1407/2013 г., оценителната комисия служебно го намалява до максимално допустимия размер.

22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 (КН на ОПНОИР), описани в **Приложение XVII** към Условията за кандидатстване.

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата.

В рамките на настоящата процедура кандидат може да подаде само едно проектно предложение.

В случай че кандидат е подал повече от едно проектно предложение, то предмет на оценка ще бъде само последното по време на подаване проектно предложение, с изключение на случаите, в които кандидатът е оттеглил своето проектно предложение.

Проектните предложения, получили **минимум 60 точки** на етап „Техническа и финансова оценка“ се класират в низходящ ред съобразно получената оценка, като за финансиране се предлагат проектите по реда на класирането до достигане на общия размер на бюджета на операцията.

В случай, че две или повече проектни предложения имат еднакви общи крайни оценки, проектите ще бъдат подредени в низходящ ред по следните критерии и в указаната последователност:

- По-високи крайна оценка за критерий „Ефикасност и икономичност на разходите“;
- По-висока крайна оценка за критерий „Оценка на целевите групи“;
- По-висока крайна оценка за критерий „Бюджет“.

ВАЖНО!

При извършване на техническата и финансова оценка оценителите задължително отразяват в ИСУН 2020 мотивите си за присъдения брой точки по всеки един от критериите.

23. Начин на подаване на проектните предложения:

Подаването на проектните предложения по настоящата процедура се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН. Цялата информация е качена на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>.

Подаването на проектните предложения по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване и подаване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) единствено с използването на Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>.

Съгласно извършена промяна на софтуера за подписване Combo Lite – за потребители на електронен подпис B-Trust е необходимо задължително да се използва посоченият от издателя софтуер Desktop Signer, като се избере тип на подписване PKCS7 и да се проверят в Настройките на софтуера дали формата на типа на електронния подпис е Detached (p7s), нивото да е Baseline_V и Хеш алгоритъм SHA1.

Проектните предложения се подават от кандидата, от лице с право да представлява кандидата²¹ или от упълномощено от него лице²² чрез попълване на уеб базирания Формуляр за кандидатстване, подписан с валиден Квалифициран електронен подпис (КЕП).

Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва по следния начин: кандидатът влиза в ИСУН 2020- <http://eumis2020.government.bg>, регистрира се в системата като потребител чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Електронната поща на кандидата, с която се регистрира като потребител в ИСУН 2020, е асоциирана с профила на кандидата. Комуникацията (кореспонденцията) с кандидата по време на оценка на проектното предложение се осъществява по електронен път чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден съответният проект и промени на посочения профил са невъзможни.

Проектното предложение по настоящата процедура се изготвя от кандидата, съгласно Указанията (специфични за процедурата) на Управляващия орган за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (**Приложение IX към условията за кандидатстване**).

²¹ За целите на процедурите под „лице с право да представлява кандидата“ следва да се разбира официален представител на кандидата. КЕП с титуляр и автор - физическото лице, което е официален представител на кандидата или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е официалният представител на кандидата

²² КЕП с титуляр и автор - упълномощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическото лице-кандидат, като автор на подписа в този случай следва да е упълномощеното физическо лице или КЕП с титуляр юридическо лице, различно от кандидата, но изрично упоменато в представеното към проектното предложение пълномощно, като автор на подписа в този случай следва да е упълномощеното физическо лице.

Подкрепящите документи към Формуляра за кандидатстване, посочени в т. 24 от Условието за кандидатстване също се подават електронно. Посочените документи се описват и прилагат в т. 12 „Прикачени електронно подписани документи“ от Формуляра. Всички документи се представят на български език без корекции. Документ, чийто оригинал е на чужд език, се представя и в превод на български език.

Съгласно разпоредбите на чл. 23, ал. 2 на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН кандидатът подписва единствено с КЕП електронните документи, изисквани в оригинал. Достоверността на електронните копия на документи, приложени към Формуляра за кандидатстване, се удостоверява единствено чрез подписването на формуляра в ИСУН 2020.

Важно!

Проектното предложение се подписва с КЕП от законния представител на кандидата или надлежно оправомощено за целите на подаване на проектното предложение лице. При оправомощаване следва да се приложи документ за оправомощаване към датата на подаване на проектното предложение, подписан от законния представител и прикачен в ИСУН 2020. От текста на документа следва да става ясно, че законният представител оправомощава съответното лице да подаде с КЕП проектното предложение по настоящата процедура. При подаване на проектното предложение кандидатът следва да приложи прикачен в ИСУН 2020 и документа, от който да е виден законният представител на кандидата.

Проектното предложение се подава винаги от профила на кандидата, а не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация с Управляващия орган и за отстраняване на установените нередовности по време на оценката на проектното предложение. По време на оценката комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовностите по подаденото проектно предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден проектът и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими.

Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на формуляра докато той е в работен режим (чернова). Всеки формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН 2020.

Максималният препоръчителен размер на всеки отделен файл на проектното предложение, който се подава чрез системата, е 20 МВ. Общият препоръчителен размер на всички прикачени файлове е 100 МВ.

До приключване на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане до Ръководителя на УО на ОПНОИР, като това обстоятелство се отбелязва в ИСУН 2020 от потребител на системата със съответните права.

Кандидатите следва да попълват внимателно всички секции на Формуляра за кандидатстване, тъй като грешки или несъответствия, допуснати при попълването, му могат да доведат до отхвърляне на проектното предложение.

ИСУН 2020 се поддържа от дирекция „Системи за управление на средствата от Европейския съюз” в администрацията на Министерския съвет и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@government.bg.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване²³:

Кандидатът по настоящата процедура чрез подбор трябва да представи следните документи, изцяло по електронен път чрез ИСУН 2020, попълнени, подписани на хартиен носител, сканирани и прикачени към т. 12 от Формуляра за кандидатстване:

- 1. Пълномощно** за подаване на проектното предложение от лице, различно от официалния представител на кандидата (когато е приложимо);
- 2. Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС №162/2016 г.** – попълнена по образец (**Приложение I** към Условието за кандидатстване).

При подаване на проектното предложение посочената декларация следва да бъде с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение. *Декларацията се подава от кандидата и от всички партньори.*

Важно!

Декларацията по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС №162/2016 г. (**Приложение I**) се попълва и се подписва от всички лица, с право да представляват кандидата/партньора (**независимо от това дали заедно и/или поотделно, и/или по друг начин**).

- 3. Декларация за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност**, попълнена по образец (**Приложение II** към Условието за кандидатстване). *Декларацията се подава само от партньор – висше училище.*
- 4. Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО** - попълнена по образец (**Приложение III** към Условието за кандидатстване). *Декларацията се подава само от кандидата.*
- 5. Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ** - попълнена по образец (**Приложение IV** към Условието за кандидатстване). *Декларацията се подава от кандидата и от всички партньори.*
- 6. Декларация за липса на двойно финансиране** (**Приложение V** към Условието за кандидатстване). *Декларацията се подава от кандидата и от всички партньори.*
- 7. Декларация за партньорство** - попълнена по образец (**Приложение VI** към Условието за кандидатстване);
- 8. Автобиографии на членовете на екипа за управление на проекта**, попълнени по образец (**Приложение VII** към Условието за кандидатстване).
- 9. Счетоводни документи** (годишни финансови отчети на кандидата и партньори-детски градини и училища, и когато е приложимо годишни финансови отчети и счетоводна политика на партньор-висше училище, от която да е видно разделението на икономическата и неикономическата

²³ В случай че по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения, документите, които се подават на този етап, се посочват отделно.

дейност, изготвена съгласно приложимите счетоводни стандарти) за последните две приключени финансови години. Когато исканите документи са публично достъпни, се посочват източниците им на информация.

10. Устав, учредителен акт, удостоверение за актуално състояние на кандидата. Когато исканите документи са публично достъпни, се посочват източниците им на информация.

11. Информация за общия брой деца/ученици в учебното заведение и за тези, чийто майчин език не е български, за последната учебна година.

12. Актуални заповеди за одобрени програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, когато е приложимо:

- За партньори – висши училища – информация за обучителни програми за работа в мултикултурна среда (наименование на обучителната програма, кратко описание, продължителност на обучението, форма на обучението и др.);

- За кандидата ЮЛНЦ – когато е подадено заявление за вписване в ИРОПК на нова или изменение на съществуваща обучителна програма, се представят документите към заявлението, които съдържат информация за новата/ предложената за изменение програма (наименование на обучителната програма, кратко описание, продължителност на обучението; брой кредити; начин на завършване на обучението, форма на обучението).

13. Декларация за минимални помощи от кандидата – ЮЛНЦ и от партньор – ВУ, когато ВУ изпълнява дейност II – попълнена по образец (Приложение VIII към условията за кандидатстване).

14. За висше училище – партньор - актуална програмна акредитация за провеждане на обучение по професионални направления от област на висше образование „Педагогически науки“ и по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, съответстващи на учебен предмет от училищната подготовка и/или има в структурата си основни звена и филиали, които провеждат обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“, в случай че информацията не е публично достъпна в регистъра на МОН. Когато исканите документи са публично достъпни, се посочват източниците им на информация.

15. Проучване на разходите за създаване на продукти, включително интернет прочуване, от кандидата, което се доказва с прилагане на минимум 3 оферти (сканирани копия) и/или проведени/изпълнени (от кандидата/партньорите или други възложители) процедури за избор на изпълнител за изработването на съответния интелектуален продукт с еквивалентно съдържание и обем на планираното в проектното предложение. Аргументацията може да бъде подкрепена от доказателства, отразяващи часовете и квалификацията за изработване на продукти с еквивалентно съдържание, документация от проведени процедури за избор на изпълнители, финални отчети по приключили проекти и програми с подобни дейности и др. При извършени проучвания в интернет следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници. Към предоставения хиперлинк следва да бъде посочена дата и час на влизането на интернет страницата, която се ползва за референт.

Важно!

Декларации - приложения от II до VI, включително, и приложение VIII, се попълват и се подписват от лице с право да представлява кандидата/партньора. В случай че кандидатът/партньорът се представлява заедно от няколко лица, тези декларации се попълват и подписват от всички представляващи лица.

При подаване на проектното предложение посочените по-горе декларации следва да бъдат с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

Кандидатът/партньорът няма право да упълномощава други лица да подписват, която и да било от изискуемите декларации, тъй като се декларират данни, които деклараторът декларира в лично качество или съответно данни за представляваното от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

При деклариране на неверни данни от страна на кандидата/партньорите, ще бъдат уведомявани компетентните органи.

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата/партньора, а преди издаване на административния договор за БФП се доказват:

1. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;
2. с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения²⁴:

Крайният срок за подаване на проектните предложения, подписани с КЕП през системата ИСУН 2020 е: **не по-късно от 17:30 часа на 31.03.2020 г.**

Съгласно указанията на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика, **за час на подаване на проектното предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН 2020, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер**, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат.

Съгласно чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕСИФ кандидатите по процедурата могат да искат разяснения във връзка с Условието за кандидатстване в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Допълнителни въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма, като ясно се посочва наименованието на процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и се изпращат на електронната поща на УО: infosf@mon.bg. Разясненията се съобщават на кандидатите по реда на чл. 26, ал. 6 от Закона за управление на средствата от ЕСИФ, като се публикуват на интернет страницата на програмата (<http://opnoir.bg>) в рубрика „Въпроси и отговори“ и в ИСУН 2020 в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване по процедурата. Разясненията се утвърждават от Ръководителя на Управляващия орган и се дават по отношение на Условието за кандидатстване, но не съдържат становище относно качеството на проектното предложение.

²⁴ В случай че по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения, се посочва и краен срок за подаване на концепциите.

26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения²⁵:

Проектните предложения по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, следва да бъдат подадени само по електронен път с КЕП като се използва Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) - <https://eumis2020.government.bg>.

Ако проектното предложение бъде представено на хартия, то няма да бъде допуснато до оценка.

27. Допълнителна информация²⁶:

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключване на административен договор:

В десетдневен срок от приключване на оценяването Ръководителят на Управляващия орган (РУО):

1. одобрява доклада;
2. връща доклада за провеждане на оценяването и класирането от етапа, където са допуснати нарушения, когато те са отстранени;
3. не одобрява доклада, когато в процедурата са допуснати съществени нарушения.

При одобрен оценителен доклад кандидатите от списъка на проектите, предложени за финансиране се поканват да представят в 30-дневен срок доказателства, че отговарят на изискванията за бенефициент, включително на условията, посочени в настоящите Условия за кандидатстване.

В двуседмичен срок от представянето на гореспоменатите доказателства, Ръководителят на Управляващия орган взема решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по всяко проектно предложение, включено в списъка с одобрените проектни предложения. Решението на РУО се обективира в административен договор с бенефициента.

Решение за прекратяване на процедурата чрез подбор може да се вземе при следните случаи:

- Когато оценителният доклад не е одобрен, поради допуснати съществени нарушения в процедурата;
- Когато няма постъпили в срок проектни предложения или всички подадени проектни предложения са оттеглени;
- При спиране на финансирането по съответната програма или по част от нея.

Уведомяването на бенефициента за сключване на административния договор се извършва писмено. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС №162/2016 г., в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (Приложение I). В случай на настъпила промяна в

²⁵ При подаване на хартиен носител.

²⁶ По преценка на Управляващия орган.

представителната власт, след подаване на проектното предложение, се изисква предоставянето на тази декларация от новото лице, което официално представлява кандидата/партньора;

2. Декларация за разделяне на икономическата от неикономическата дейност (Приложение II);

3. Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ - Приложение IV *(в случай на настъпила промяна в представителната власт, след подаване на проектното предложение се изисква предоставянето на тази декларация от новото лице, което официално представлява кандидата/партньора)*;

4.3. Декларация за нередности – по образец (Приложение XX);

5. Заповед за вписване в Информационния регистър на одобрените на кандидата програми за квалификация (ИРОПК) на педагогическите специалисти, поддържан от МОН, съгласно чл. 229 от ЗПУО *(в случай, че в процеса на кандидатстване не е бил приключил процесът по изменение на обучителните програми)*;

6. Формуляр за финансова идентификация;

7. Заявление за профил за достъп на бенефициенти до ИСУН 2020 (Приложение XXI);

8. Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020 (ако е приложимо) (Приложение XXII).

9. Споразумение за партньорство между кандидата и партньорите – Приложение XXIII.

10. Декларация за минимални помощи от кандидата – ЮЛНЦ и от партньор – ВУ, в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (Приложение VIII). *В случай на настъпила промяна в представителната власт, след подаване на проектното предложение се изисква предоставянето на тази декларация от новото лице, което официално представлява кандидата/партньора.*

Освен посочените по-горе документи, всички кандидати следва да представят:

1. Удостоверение, потвърждаващо че кандидатът не е обявен в процедура по ликвидация, издадено от съответния оторизиран орган не по-рано от 3 месеца преди датата на предоставянето им от кандидата;

2. Удостоверение, потвърждаващо че кандидатът не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния оторизиран орган не по-рано от 3 месеца преди датата на предоставянето им от кандидата;

3. Удостоверение от Националната агенция за приходите за липса на задължения на кандидата, издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му;

4. Удостоверение от общината по седалището на кандидата/партньора за липса на задължения на кандидата/партньора, издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му – не се отнася за кандидат/партньор, чието седалище е на територията на Столична община (в този случай проверката се прави по служебен път);

5. Свидетелство за съдимост на всички лица, представляващи кандидата, издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му;

6. Удостоверение за актуално състояние или учредителния акт на кандидата;

7. Нотариално заверено пълномощно, в случаите, когато административният договор за безвъзмездна финансова помощ ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на кандидата.

8. Удостоверение от Главна инспекция по труда, че кандидатът/партньорът няма влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, за нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган.

За обстоятелствата по документите по т. 1, 2, 3 и 5 УО извършва служебна проверка при възможност за това. В този случай документите няма да бъдат изисквани от съответния кандидат/партньор. УО си запазва правото да изиска допълнителни документи за удостоверяване на съответните обстоятелства.

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента, са описани в приложения административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (Приложение XVIII) и общите условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (Приложение XIX), които са неразделна част от договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ). В процеса на изпълнение на проекта, бенефициентът следва да се придържа към правилата и процедурите, описани в Ръководството за изпълнение на договори за безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 на ОП НОИР - <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=139>.

28. Приложения към Условието за кандидатстване:

Приложения за попълване:

- Декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС 162/2016 г. (Приложение I);
- Декларация за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност партньорство (Приложение II).
- Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО (Приложение III).
- Декларация за съгласие на кандидата/партньора за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ (Приложение IV).
- Декларация за липса на двойно финансиране (Приложение V).
- Декларация за партньорство (Приложение VI).
- Автобиография на членовете на екипа за управление на проекта, попълнена по образец (Приложение VII).
- Декларация за минимална помощ (Приложение VIII).

Приложения за информация:

- Формуляр за кандидатстване (Приложение IX);
- Ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ (Приложение X).

- Специфични указания за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване по конкретната процедура (Приложение XI)
- Стандартна таблица на разходите за единица продукт за дейности за обученията (Приложение XII)
- Единна ставка за разходи за организация и управление (Приложение XIII)
- Стандартна таблица за почасово възнаграждение (Приложение XIV)
- Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско и териториално сътрудничество (Приложение XV);
- Указания на министъра на финансите ДНФ № 3/23.12.2016 г. относно третирането на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейски социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд (КФ) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМР) на ЕС, за програмен период 2014-2020 (Приложение XVI);
- Методология и критерии за оценка на проектно предложение (Приложение XVII).

Приложения към Условието за изпълнение:

- Образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Приложение XVIII);
- Общи условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 от оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Приложение XIX);
- Образец на декларация за нередности (Приложение XX);
- Заявление за профил за достъп на бенефициенти до ИСУН 2020 (Приложение XXI);
- Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020 (ако е приложимо) (Приложение XXII);
- Споразумение за партньорство между кандидата и партньорите (Приложение XXIII)
- Формуляр за финансова идентификация (Приложение XXIV).